

1.
1.
2.
3.
4.
5.
6.

1692

1. ^{1.} Engelstrahl, Johann ^{Gustav}: De eo, quod iustum est -
circa mutationem nominum. 3. 8. sept.
2. Finckler, Ludovicus ^{Gustavus}: Dissertationes imag. juris de,
sive gloriosissimi . . . nostri ^{Imperii} Imperatoris
Capitulacionis inserendarum ^{novarum} additionum consi-
derationes.
3. ^{1. 2. 4.} Langenbeck, Hermannus: De castigatione moderata
2. 8. sept.
4. Lincker, Henricus: Pa. Clem. I. de Vit. et. Hon. Cleric.
Clericum artificem et negotiatorem . . . considerat.
5. ^{1. 2.} Rudolus, Guttardus: De adjecto. 2. 8. sept.
6. Fuernerus, Joh. Adamus: De multitudine inquisitionis.

1693.

1. ^{1.} Altmann, Siegfried: De legitimis temporibus
sive spacio mensuris. 2. 8. sept.
2. Hitzelbrand, Henricus: De personis egregiis eorumque
juribus.

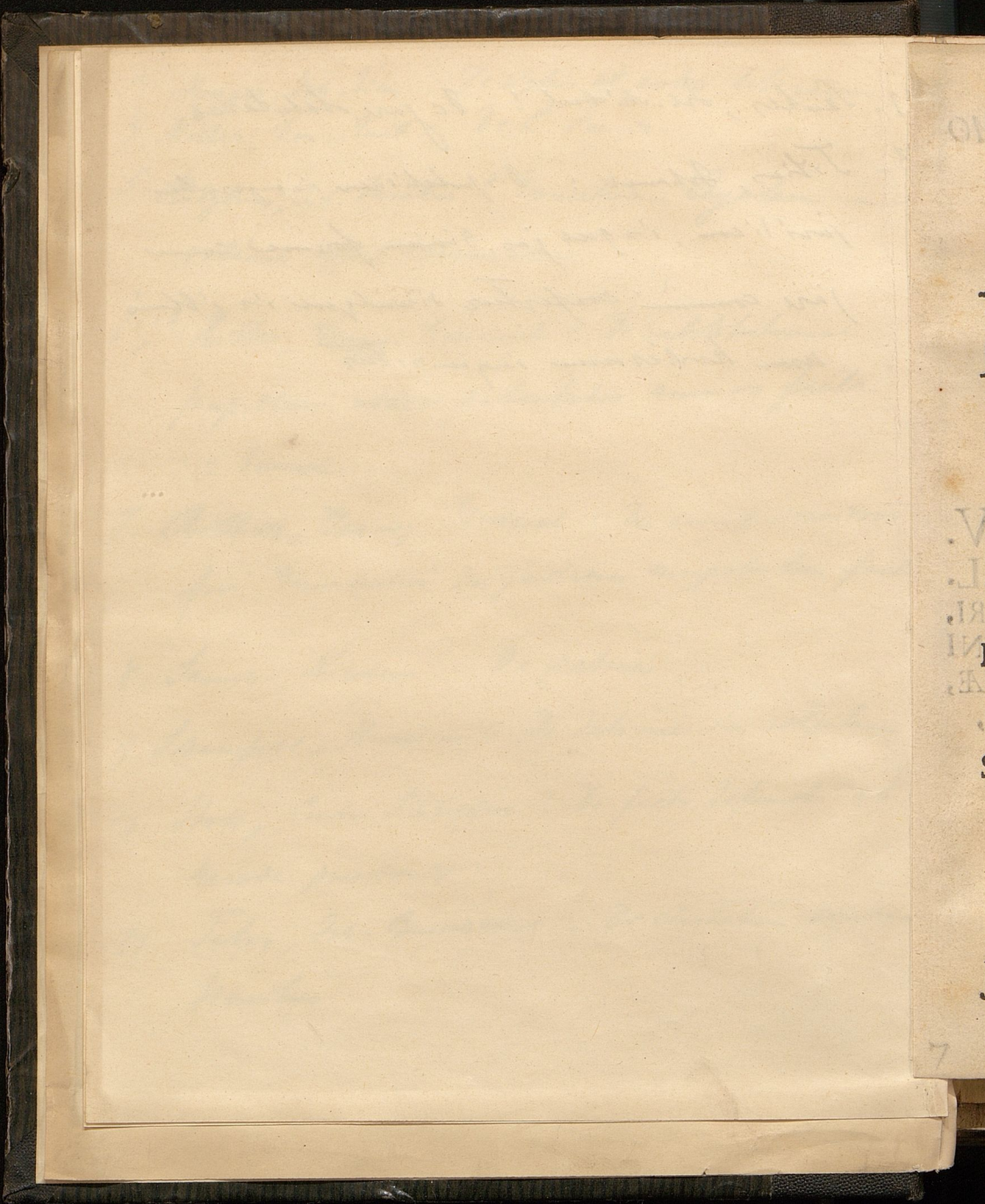

3. Mejer, Joh. Eim : De siglis et notis liberarum 12.
4. Moller, Wm. Guil. : De C. Famil. 13.
5. Riegerus, Joh. Jacobus : Geometriae legalis
salemis appell. censurae
- 6.^{1.2} Ritter, Eugen Guiliel. : De substitutione
proprietari ultra pubertatis aetate facta
2 Exempl.
7. Ritter, Georg. Gottlieb : De compromissis
firi Germanici in iudicium competentem factis
8. Sauer, Nicolaus : De patria
9. Traupfeld, Henricus : De ratione in solutione
10. Hüll, Pankrat. Philippus : De factis defuncti et
herede praestando.
11. Tebor, Joh. Benedictus : De civitate Comen
sionibus

12. Tanker, Joh. Michael: De jure statutario.
13. Titius, Johann: Disputationes in angustis
jurislicis, in qua jura divina forent cum
jura communi conferuntur simulque in illius
usum hereticum inquiruntur

C. D.
DISSERTATIO INAUGURALIS,
De eo,
quod justum est
circa

140
40
1692
10
MUTATIONEM
NOMINUM,

ductu
Leg. un. Cod. de Mutat. Nomin.

Quam

ex

DECRETO & AUTORITATE

MAGNIFICI

RECTORUM ORDINIS

In

INCLYTA ACADEMIA ALTDORFINA,

Pro

LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES

&

PRIVILEGIA DOCTORALIA

rite capessendi,

Publicae Eruditorum ventilationi

submittit

d. 24. Nov. M DC XCII.

JOHANN. GODOFRED. Engelschall/

Olsnic. Varisc.

Excudit HEINRICUS MEYER, Univerfit. Typographus.

REVERENDISSIMO AC SERENISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,

DOMINO
MAURITIO
WILHELMO,

DUCI SAXONIÆ, JUL. CLIV.
ET MONT. ANGAR. ET WESTPHAL.
PRÆSULATUS NUMBURGICI ADMINISTRATORI,
LANDGRAVIO THURINGIÆ, MARCHIONI
MISNIÆ, NEC NON UTRIUSQUE LUSATIÆ,
COMITI DE MARCA ET RAVENSBERG,
DYNASTÆ IN RAVENSTEIN,

PRINCIPI AC DOMINO MEO
CLEMENTISSIMO,

Felicitatem!

REVERENDISSIMÆ AC SERENISSIMÆ
PRINCEPS,

Domine longè Clementissime.

Estit præsens Disertatio
sub TUO, PRINCEPS
SERENISSIME, clypeo
ab omni, quam metuit,
immunis esse injuriâ. Qvò
enim major thematis cu-
jusdam vilitas, eò plures ades-
se suspicor censores & per
consequens eò firmiori
qvīs opus habet præsidio. Et de hoc ipso
me

me longè confidentiorem reddit inaudita ferè omniumq; oculis exposita SERENITATIS TUÆ Clementia. Non igitur materiæ ipsius, sed humillimæ oblationis rationem mihi jam ulterius exponendam esse censeo. Inter illas, SERENISSIME PRINCEPS, primas tenet Sanctissimum pietatis nomen, vi cuius TE, ut proximum Patriæ Patrem adorare obstrictus teneor. Post hæc non minima causa me movens fuit insolita cura & indulgentia, quâ Doctiorum genus subindè foves, tueris, condecoras. Quam verè divinam gratiam ut mihi quoq; conciliarem hâc viâ efficere volui. Tandem deniq; nunquam satis deprædicanda humanitas, divinatorumq; beneficiorum abundantia, Parenti meo, Consuli ac Syndico olim Olsnicensi, exhibita, mihi hoc, quod vides, debitum imponit, adeò, ut ingrati animi notam vix evitarem, si pro
his

his ip[s]i[s] nullum humillimæ obligationis & observantiæ argumentum exhiberem. Equidem fateor, levidense adhuc, quod SERENITATI TUÆ consecro, pietatis esse monumentum. At enimverò non merces est, quicquid offero, quæ gratiam acceptam suscipit ex assè rependere, sed canon est in re minimâ consistens, optimè tamen TUAM munificentiam venerans & recognoscens devotio[n]emq; contestans perpetuò duraturam. Hunc itaq[ue] canonem, hoc quale quale obsequii *πικνίειον*, ut SERENITAS TUA gratiosâ suscipiat Clementia, meq[ue] clementissimâ illâ gratiâ, quâ Musarum alumnos hæctenus profecuta est egregiè, in posterum profeq[ui] haud dedignetur, omni, quâ debeo, animi submissione oro & obsecro. De cætero DEUM Immortalem, Regum ac Principum Tutamen, calidissimis obtestor precibus, ut TE,
SE-

SERENISSIME PRINCEPS, in patriæ
& Imperii nostri decus, splendorem &
commodanatum, in majora ejusdem au-
gmenta propriumqve SERENISSIMÆ
FAMILIÆ jubar, cum SERENISSIMA
CONJUGE omni felicitate & gloria
qvàm diutissimè rebus humanis interesse
patiatur. Vale, SERENISSIME
PRINCEPS, & patere, ut iste mihi
indelebilis permaneat character, qvo
audire possim

*REVERENDISSIMÆ SERENI-
TATIS TUÆ*

Da b.A ltdorff I
d. VIII. Calendar.
Decembr.
M DC XCII.

*Devotissimus
&
obsequiosissimus*

JO HANN. GODOFRED. *Engelschall.*

P R Æ F A T I O.

Eraclis divinâ gratiâ consuetis Juris exami-
nibus, præ cæteris omnibus, ex indul-
gentiâ MAGNIFICI ICTORUM ALT-
DORFINORUM ORDINIS, de Dispu-
tatione, quæ communiter Inauguralis audit,
fui sollicitus. Et quamvis fateri necesse ha-

beam, in conscribendis talismodi Dissertationibus ut plurimum
thema aliquod singulare, crambenq; bis coctam haud redolens
solere eligi, atq; inficias ire nequeam, præsentem materiam à
 VIRO EXCELLENTISSIMO, DOMINO FRIDERICO
 GEISLERO, Phil. & J. U. D. ac P. P. quondam Lip
 siensi, ante aliquot lustra sub nomine Dissertationis, junctâ
 aliâ de Anonymis Scriptoribus, fuisse pertractatam; Atta
 men, cum, secundum illud *πολυθρύλητον*, nihil ferè tam accuratè
 scriptum dictumve sit, cui adhuc aliquid non possit addi, *Ἐπρε-*
tereà Parentum desideria hâc in parte pro sanctiori lege mihi
sint habenda; Idcirco nemo, ut spero, vitio mihi vertet, quod
de novo illam ipsam materiam ventilare animum induxerim,
inprimis quum Ἔopera laudatissimi GEISLERI tantum circa
analysin textûs occupetur; Præsens autem labor, præmissâ tex-
tus breviori enodatione, simul in causas, vel, ut ita loquar, vi-
scera illius omni, quâ potest, brevitate, sit inquisiturus.

DEUS annuat cæptis, omniaq; fausta
 ac salutaria esse jubeat!

CAPUT I.

Exhibens brevem textus analysin, tam quoad partes externas, quam internas.

JUvat hic, antequam ad analysin nos accingamus, ipsum textum, quantum est, apponere, qui quoad verba ita se habet:

*Imp. Diocl. & Maxim. A.A.
& C. Juliano.*

Sicut in initio nominis, cognominis, prænominis recognoscendi singulos impositio libera est privatis: ita eorum mutatio innocentibus periculosa non est. Mutare itaq; nomen, vel prænomen, sive cognomen sine aliqua fraude licito jure, si liber es, secundum ea, quæ sæpè statuta sunt, minimè prohiberis: nullo ex hoc præjudicio futuro. S. 15. Kalend. Jan. A.A. Consf.

I. Textu hoc præmisso varia & quidem circa *Partes externas* se se nobis sistunt prænotanda, inprimis autem *Liber*, *Titulus* ejusq; *coherentia* cum reliquis, itemq; *Inscriptio* & *Subscriptio* præ cæteris evolutionem merentur.

II. *Liber*, in quo hic textus continetur, est *liber IX. in Codice repet. prælectionis* & quidem *titulus* in ordine XXV. *Qui* liber jure quoque vocari potest *terribilis*, *arg. const. Tanta. de Confirmat. Digest. §. 8.* Agitur enim in illo de delictis publicis, quæ propter delicti ac poenæ atrocitatem tum delinquentibus, tum etiam aliis terrorem injiciunt. Adeoq; etiam de *Crimine Falsi*, quod committitur vel quoad statum personæ, vel in testamentis, vel in monetâ, vel etiam *in nomine*. Hinc præsens titulus, cujus *connexio* cum cæteris exinde fatis liquet.

III. In-

III. *Inscriptionem* quod attinet, illa & *Rescribentes & rescriptum Accipientem* in se continet. Priores sunt *DIOCLETIANVS & MAXIMIANVS, AVGVSTI & CONSVLVS*. De quorum vitâ rebusq; gestis multa hic disferere supervacaneum puto, cum hæc omnia ex *Historicis & quidem in specie post M. Aurelium Victorem de Cesaribus cap. 39. Eutropium lib. 9. ex Matth. Theatr. Hist. sub vitâ horum Imperatorum*, quàm dilucidissimè consentent. Maximè sub hisce Imperatoribus dirissima omnium persecutio in Christianos notatu digna est, quippe quæ per integrum decennium duravit, ita, ut reliquæ novem persecutiones sub (1) *Nerone*, (2) *Domitiano*, (3) *Traiano*, (4) *Adriano*, (5) *M. Antonio*, (6) *Severo*, (7) *Maximino*, (8) *Decio*, (9) *Valeriano*, iustus & jocus præ hæc fuerint. Claus. in *delineat. histor. p. 51*. Ferunt enim *Nicomediæ* in templo viginti millia crematorum, triginta millia diebus septendecim absumptorum & per omnes orbis partes excarnificatorum Christianorum, teste *Osiandro H. E. cent. 4. lib. 1. cap. 7. & Orofio lib. 7. cap. 25. itemq; Sulpit. Severo lib. 2. sacr. histor. ubi sequens notabilis occurrit locus: Diocletiano & Maximiano imperantibus acerbissima persecutio exorta, quæ per decem continuos annos plebem Dei depopulata est, quâ tempestate omnis serè sacro martyrum cruore orbis infectus est; quippe certatim gloriosa in certamina ruebatur, multoq; avidius tum martyria gloriosis mortibus querebantur, quàm nunc Episcopatus pravis ambitionibus appetuntur. Nullis unquam magis bellis mundus exhaustus est, neq; majori unquam triumpho vicimus, quàm cum decem annorum stragibus vinci non potuimus. Tantum ille. Quæ plenius explicant Orofius lib. 7. Lactantius, qui sub Diocletiano vixit, lib. 5. Div. Instit. cap. 11. & Eusebius, Hist. Eccl. lib. 8. cap. 11. ubi persecutionis hujus ultimæ causas indagat. Qui autem in specie martyrii coronam nacti sunt, id videre est apud Euseb. Petr. de Natal. Baronium, Osiandrum, & alios quàm plurimos Historicos. Cæterum quare *Diocletianus Maximianum A. C. 285. sibi socium Imperii associaverit, & an ita secutâ hæc conjunctione Monarchia apud Romanos remanserit?* de eo vide, si lubet, jam allegat. *Matthiam nec non Kippingium, in Inst. Polit. lib. 1. cap. 13. §. 4. atque Jacobum Gothofr. in Prolegom. ad Cod. Theodos. cap. 8. ubi moris fuisse dicit, ut, cum plures eodem tempore, divisim quamlibet Imperii partibus, imperarent, atq; adeo quamlibet ab uno tantum Imperatore reverè scripta lex esset, ex æquo tamen omnium nomina præferret. Quomodo etiam**

in operibus publicis omnium Imperatorum nomina inscripta, cum tamen opus ab uno tantum positum esset. Rescriptum accipiens est Julianus. Quis autem hic fuerit, non adeo liquet. Neq; etiam è re erit, ut tam exactam hujus rei habeamus notitiam.

IV. Tandem *Subscriptio* his verbis facta est: S. 15. *Kalend. Jan. AA. CC. i. e.* Scriptum 15. *Kalendarum* Januarii i. e. 18. *Decembr. Augustis* Consulibus. Hic neq; locus, neq; annus urbis conditæ, neq; deniq; *Consulatus* numerus, prout potissimum in cæteris Rescriptis observamus, exprimitur. Ex *Falstis* *Consularibus* autem colligere licet, non computato Anno, quo post A. V. C. 1039. & natum Christum An. 289. sub M. Aurelio Caro Cæsare, ambo Consules erant, Diocletianum ipsum, postquam Imperium adeptus fuisset, An. V. C. 1040. post N. C. 290. & sequenti Anno in Consortium Regni Herculium Maximianum adseivisset, *Consulatum* tenuisse cum Maximiano An. V. C. 1042. post N. C. 292. Anno Imperii 3. iterum An. V. C. 1045. à N. C. 295. Anno Imperii 6. dein An. V. C. 1051. à N. C. 301. Anno Imperii 12. porro An. V. C. 1055. à N. C. 305. Anno Imperii 16. ultimo An. V. C. 1056. à N. C. 306. Anno Imperii 17. uti *Cuspinianus in Comm. ad Aurelii Cassiodori COSS. locis indicatis* docet, & deducit. Quinam autem annus hîc debeat intelligi, cum doctis ignoramus. Forfitan & hæc nosse parùm juvabit.

V. Potiùs explicatione hâc exterarum partium relicta ad *Internarum* tendimus explanationem, ubi operæ pretium duco, ante omnia difficiliorum vocabulorum explicationem præmittere. Equidem inter ea maximè conspicua sunt, *Nomen, Cognomen, Prænomen*. Verùm cum de his ipsis in *Capite subsequenti* sub *Objecto* prolixius acturi simus, hinc explicationem illorum hîc studium omitimus. Vocabulum *recognoscendi* idem h. l. est ac verbum simplex cognoscendi. Propriè autem denotat denuò cognoscere, *aufs neue wieder kennen*. Cicer. *lib. 1. Tuscul. p. m. 160.* in verbis: *Se non tam illa discere, quàm reminiscendo recognoscere*. Hinc etiam notæ sunt locutiones: *Feudum recognoscere*, i. e. beneficii feudalisi autorem agnoscere, eiq; illud acceptum ferre, eoq; nomine fidem illi & obsequium referre. 2. *Feud. 17. Calv. Lex. Jurid.* sub voce: *Recognoscere*. It. *Instrumenta seu Documenta recognoscere*, i. e. approbare & confiteri, illa documenta esse vera, & non falsa. Vid. l. 5. *fam. ercise. l. 56. pr. ff. de V. S. l. 1. §. 8. l. 15. §. 3. ff. ad L. Cornel. de Fals. Carpz. Proc.*

Proc. Jur. tit. 14. art. 8. num. 79. Swend. *ad Proc. Fibig. pag. 243. seq.* Innocens h. l. est, qui secundum Glossam hujus loci non fraudulentè facit, sed est expers criminis scelerisq; purus. *Præjudicium* potissimum in Jure & à Dd. in *quadruplici* significatu accipitur. (1) Sumitur pro sententia sive judicio à Superioribus lato, quod affert inferioribus deinde Magistratibus judicaturis exemplum, quod sequantur in pari causâ. Gloss. & Dd. in *l. nemo. C. de Sent. Interl. Zaf. in rubr. ff. de Except. n. 6.* Quibus stylo Camera affinia sunt *Præjudicia Cameralia*, quæ à nonnullis *Observationes Camerales*, item *Res in Camerâ judicate* indigitantur. Cujusmodi collegere Gailius, Mynfingerus, Gylmannus, Schwanmannus, Wilhelmus Scipio, & alii. Hinc *præjudicium allegare*, est judici ostendere, hunc vel illum casum judicando antehæc ita decisum esse, & idcirco etiam præsentem casum, qui casui prius deciso per omnia similis, sic deciso oportere. Jac. Blum. *Proc. Camer. tit. 2. num. 24.* (2) Quandoq; per præjudicium intelligitur causa, seu quæstio controversa, de quâ prius cognoscendum, statuendum decernendumq; est, priusquam de alio negotio quaratur, ut ita præjudicium in hoc sensu sit *quasi ante judicium*, sive *prius judicandum*, quàm de alio *judicium suscipiatur*. Calv. *alleg. loc. sub voc. Præjudicium.* Manz. *ad §. 13. Inst. de action.* (3) significat exceptionem talem, quâ reus actionem ita removet, ut asserat per actionem ab adversario institutam præjudicium fieri principaliori actioni. *l. 16. 17. 18. 19. 21. de except. præscript. § præjud.* Wissenb. *ad tit. ff. de except. Schneidw. ad §. 13. J. de action. n. 5.* Eckolt. *ad ff. tit. de except. n. 26.* (4) Deniq; ut hoc loco, denotat damnum, injuriam, detrimentum, læsionem, incommodum. Hoc sensu dicere solemus, *quod privilegia Principis intelligantur sine præjudicio tertii*, *l. 2. §. 10. § 16. ff. ne quid in loc. sacr. l. 3. C. de Silens. § Decur. it. Principem non posse illegitimum legitimare in præjudicium legitimatorum*, quo de Mynf. *cent. 1. obs. 53. it. rem inter alios actam aliis non præjudicare, tot. tit. C. res inter alios acta &c.*

VI. Missis vocabulorum serutiniis ad ipsa legis contenta progressum facio. Summa itaq; totius legis in eo consistit, quod *mutatio nominis haut fraudulenta libero homini omni jure sit permessa*, pro ut hanc summam non incongruè ad hunc locum annotavit Salicetus & Baldus h. l. Hæc q; propositio per duplicem stabilitur rationem, partim cur ita mutatio sit licita, partim verò cur nomina sint inven-

inventā. Idcirco si accuratius hanc legem pensitemus, in tres partes eam dividere necessum habebimus. Prima pars *positivè* tradit: *mutationem nominis non esse periculosam*, atque simul *applicativè*: *mutare itaq; nomen vel prænomen sive cognomen secundum ea, quæ sæpe statuta sunt, minime prohiberis, nullo ex hoc præiudicio futuro.* Altera pars *æthiologicè* tum consequentiam ipsius legis, tum causam respectu originis & introductionis nominum reddit. Scilicet *quia ab initio nominis, cognominis, prænominis impositio libera est*, & ob id inventa, ut per eam *homines singuli recognoscantur.* Tertia pars denique declarat *restrictivè*: nomen mutaturum debere esse *liberum* idq; *sine fraude facere.* Quæ omnia hoc in loco uberius quidem secundum indolem justæ textuum ἀναλύσεως per rationes dubitandi & decidendi possent explicari. Quoniam vero in sequenti capite illud ipsum in effectum deducendi longè commodior sese offeret occasio; Hinc absque ulterioribus ambagibus statim ad alteram Dissertationis nostræ partem & quidem ad caput in ordine secundum transgredimur.

CAPUT II.

Continens hujus materiae Definitionem nominalem, realem, Divisionem, Causam Efficientem, Subjectum & Objectum.

I.

Cum secundum Ulpianum *in l. 1. pr. ff. de Reb. cred.* è re sit, priusquam ad verborum interpretationem perveniamus, pauca de significatione ipsius tituli referre: Idcirco & nostrum erit, in præsentem hanc legem methodi servare, atque, *Definitionis nominalis* loco, Rubricæ explicationi paululum immorari.

II. Vocabulum *justum* hic accipimus in sensu negante, pro eo, quod juri non repugnat, sed ex ratione ejus licitum est, atque permissum, ita, ut citra injuriam alterius fieri possit. Jus enim, unde *justum* denominatur, hoc loco non significat *justum imperantis*, sive legem, sed qualitatem moralem personæ competentem ad aliquid justè habendum, vel agendum, doc. Grot. *de Jur. B. & P. l. 1. c. 1. n. 4.* Reliquæ rubricæ voces *mutationis* nempe & *nominis* hoc loco non *concretivè*, sed *abstractivè*, ut Logici loqui amant, sunt intelli-

telligendæ, ita ut unum constituant conceptum, quem Græci per *μετονομασίαν* haud inconcinne exprimunt.

III. Quod ad primum *Mutationis* nomen attinet, labor certè inutilis erit, applicationi istius longiùs inharere, cum nec pueris in scholis incognitum sit, illud à verbo fatis latino *mutare* descendere; quod ipsum tamen varios in jure nostro recipit significatus, qui commodè in *improprios* & *proprios* distingui possunt. *Improprie* five *analogicè* (α) idem, quod perdere vel amittere significat, e. g. *statum mutare*, in l. 9. §. 4. ff. de minor. (β) idem ac corumpi denotat, uti in l. 24. C. de administr. tut. (γ) hæc phrasis: *non mutat*, idem est, quod non movet, non obest, non refert, non ad rem facit, uti patet ex l. 52. §. 2. ff. de Fidejuss. l. 11. ff. Usufruct. quem. cav. l. 3. §. ult. ff. de Pecul. *Proprie* deinde si vox *mutare* accipitur, nihil aliud importat, quàm statum rei convertere, alterare, variare, ut vel definitur aliquid, vel aliud fiat, vel idem manens sit sub alio accidente, quod accidit in mutatione actionis l. 3. C. de edend. mutatione judicii, five judicum, l. 76. ff. de Jud. & denique in nostrâ *mutatione nominis*. Huc quoque spectat l. 27. C. de Testament. & arg. ex l. 32. §. fin. C. de appellat. Unde fatis notum emergit axioma Juridicum: *quod non mutatur, stare permittendum est*. Plura hæc de re qui desiderat, adeat Rudolph. Goclen. *Lexic. Philosoph.* Joh. Calvin. Matth. & Martini *Lexic. Jurid.* sub verbis *mutare, mutatio*.

IV. Tendimus jam ad alteram vocem, *Nomen* scilicet, cujus varias passim videmus derivationes. Zafius ad l. 4. de leg. 1. n. 5. illud à *notando*, ut scilicet res cognoscantur & discernantur, quæ alias à se cognosci non possent. l. 10. C. de ingen. manumiss. Diomed. lib. 1. *Grammat.* § Ifid. lib. 1. c. 6. à *notamen*, quod unamquamque rem monstret ac notet, itemq; Perottus & Curtius 1. conjeç. 26. à *nosco*, quod per id, quicquid nominamus, agnoscatur, deducunt. Festus lib. 12. à *novimen*, quod notitiam faciat, dictum esse putat, quem ad vocis tantum sonum alluisse putat Robert. 1. sent. 16. *Verosimilius est*, (sunt verba Francisci Connani in *Comment. Jur. Civil. lib. 2. cap. 11.*) hoc vocabulum sumtum à Græcis, à quibus *ὀνομα* appellatur, *ὄνο* & *ὄμα*, i. e. lege vel consuetudine, quoniam usu constanti nominum appellationes &c. Quanam inter has derivationes sit præferenda, cuilibet pensandum relinquimus, quam quisq; sibi ut optimam elegerit, nobis perinde erit. Potius *Etymologia* relicta majoris declarationis ergo *Homonymiam* hujus vocis rimemur, ubi statim

B

Nomen

bold, hoc, quædam

Nomen *πλήσιμον* esse & aliter à Grammatico, aliter à Logico, aliter à Jcto accipi & considerari deprehendimus. Inprimis autem sumitur vel *improprie*, vel *proprie*. *Improprie* itidem vox nominis multifariam accipitur, & quidem (1) pro virtutibus, meritis, &c. ex quibus olim nomina sumi & dari frequens erat. (2) Pro ipsâ celebritate, excellentiâ, amplitudine, quâ ex tantis nominibus inditis & cognominibus oriri solet. (3) Per metonymiam subjecti pro illo ipso, cui hoc nomen competit. Atque ita non tantum stylo sacro, verum etiam profano NOMEN DOMINI, NOMEN DEI ipsum Deum, Dominum significat. 1. *Corinth. 1. v. 2.* & passim in sacris. (4) Vox nomen omnem obligationem ex contractu, delicto, vel ex qualibet aliâ causâ significat, ita, ut etiam quaecunque debitum designet, l. 6. de *V. S. l. 1. ff. ad SC. Maced. l. 4. l. 17. l. 23 §. 1. de hered. vel act. vend.* Almers in *Man. Jur. sub voc. nomen*; hæcque acceptio inprimis Jctis frequens & solennis est, & forte à prisco illo, debitorum nomina in tabulis acceptorum & expensorum sive Calendaria referendi more, usu obtinuit. Hinc nota sunt locutiones: *Nomen facere* & *nominiibus contrahere obligationem*, de quibus vid. Rebhan. *Hodeg. Jur. Chart. 2. Clim. 111. p. 510.* *Proprie* sumitur iterum vel *artificialiter*, vel *populariter*. *Artificialiter* accipitur (α) à Grammatico, cui nomen est pars orationis declinabilis per numeros & casus sine temporis connotatione, & dividitur in adjectivum & substantivum, hocq; insuper in proprium & appellativum, quatenus scilicet ejus dignotio ad mutationem *παθημάτων* Grammaticorum conducit, (β) à Logico, ubi nomen est pars enunciationis, cujusque nulla pars significat separatim &c. vid. Rebhan. *Hodeg. Jur. d. l. Populariter* si vox nominis, ut hoc loco, accipiatur, nihil aliud significat, quam signum instrumentale & doctrinale, denotans rem aliquam certam, cujus cognitio, quotiescunq; ejus exauditur appellatio, sit in animo obferatur. Hinc Cicero lib. 1. de *Invent.* nomen esse definit, quod rei datum, ex quâ illa proprie demonstratur.

VI. Atque in hac ultimâ acceptance populari secundum Grammaticos divisio in nomina *Appellativa*, *Propria* & *Adjectiva* exorta est. Brisson: in *Lexic. Jur. sub voce Nomen*. *Appellativa* nominantur, quæ rei alicujus naturam & essentiam in communi explicant, e. g. *homo*, *flumen*, *vestis*, *pater*, *mater* &c. & dicuntur à principio mundi ab Adamo secundum naturalem cujusq; rei proprietatem, viscientiæ à Deo infusæ, fuisse imposita. Id quod ex cap. 2. *Gen.* clarescit,

επινοή

reſcit, ubi Adam cuncta animantia & univerſa volatilia cœli & omnes beſtias nominibus ſuis appellavit. Et talia nomina talesq; voces uſq; ad Noe filios durarunt, donec tandem in erectione turris Babylonica à Deo confuſio linguarum facta fuit, per quam licet varia lingua & voces fuerint introductæ, eaſdem tamen rerum proprietates, eaſdemq; qualitates ſignificarunt, quas nomina ab Adamo impoſita demonſtrarunt. *Propria* nomina unusquiſque ſuis rebus particularibus ſuo arbitratu imponit, nullâ habitâ naturalis rerum proprietatis ratione, ſed ſola voluntas eſt cauſa, ob quam res particularis hoc vel illo nomine designatur. Uno nomine: *Individua* per illa denotantur, ita, ut non rei eſſentia tangatur, ſed tantùm hoc Individuum ab aliis, à quibus ſpecie non eſt diſtinctum, diſterminetur. *Adjectiva* vero nomina vel à naturali & propria rei qualitate, ut à naturali albedine *res albæ* & nigredine *nigræ* nuncupantur, vel ab aliquâ accidentali qualitate v. g. *fundus alius Sempronianus, alius Cornelianus, alius vineatus, alius prativus* denominantur. Vid. Vacon. à Vacun. l. 4. declar. 56.

VII. His ſuppoſitis, vi l. 4. ff. de Legat. 1. cum Ulpiano ſequentem formamus regulam, ſcilicet: *Nomina rerum ſunt immutabilia, hominum autem mutabilia.* Ad priora referimus tum nomina appellativa, tum etiam adjectiva, quatenus nempe à naturali rerum qualitate vel etiam ex qualitate accidentali, quæ ſolâ hominis voluntate mutari non poteſt, ut in alleg. exemplis vineatus, prativus, ſumuntur. Ad poſteriora nomina propria & adjectiva, quæ ex ſolâ qualitate accidentali ita vocantur, pertinent. Ratio differentiæ in naturali rerum proprietate divinâ quadam providentiâ conſtituta conſiſtit, quæ immutabilis eſt, juxta §. 11. Inſt. de Jur. Nat. Gent. & Civil. §. l. 2. §. 1. ff. de uſufr. ear. rer. quæ uſ. conſ. Atque hæc cum rerum vocabulorum cauſa ſit, ſequitur, quod effectus talis eſſe debeat. l. 27. C. de liberal. cauſ. l. 7. §. 2. de Suppelle& leg. Gothofr. ad l. 4. ff. de Legat. 1. lit. Z. Bald. in l. f. C. ſin. cenſ. vel reliq. Anton. Natta conſil. 447. num. 16. Vol. 2. Mund. conſil. 18. n. 27. Vol. 2. Vacon. à Vacun. alleg. loc. Donellus lib. 8. cap. 4. lit. C. Quæ tamen immutabilitas tantùm ad individua, ut non pro ſingulorum arbitrio ac lubitu talismodi nomina mutari poſſint, reſtringenda, non verò ad totam quandam gentem, cujus communi conſenſu ſæpè variantur, extendenda eſt. Vacon. à Vacun. d. l. §. 6. Hillig. ad Donell. cit. loc. Rittersh. ad §. 29. l. de Legat. p. m. 309. Nec mirum etiam

est, moribus civitatis & usu rerum appellationem horum nominum sæpiùs mutari posse. Siquidem, quod vulgò dicitur, eadem est ratio nominum, quæ nummorum, qui usu valent & publicè mutari possunt. Eleganter Horat. *de art. Poët. vers. 68. ibi:*

-- -- -- *Mortalia facta peribunt:*
Nedum sermonum stet bonos, & gratia vivax,
Multa renascentur, quæ jam cecidere: cadentq;
Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,
Quem penes arbitrium est, & jus, & norma loquendi.

Vid. Rebhan *Hodeget. Jur. alleg. loc.* In nominibus verò hominum, qualia diximus esse nomina propria & adjectiva ex qualitate aliquà accidenti dicta, cum in illis sit causa hominum voluntas, tanquam res maximè mutabilis, *sec. l. 4. ff. de adim. legat. l. 32. §. 2. & 3. ff. de donat. int. vir & uxor.* sequitur & effectum talem esse, nimirum posse contingere illorum mutationem ex singulorum arbitrio. *Conf. b. l. un. C. de mut. nom. d. l. 4. ff. de legat. 1. l. 10. C. de ing. manumissi Donell. d. l. & Vacon. à Vacunà n. 5. itemq; eleganter Vinnius ad §. 29. inst. de legat. n. 3.* De quibus nominibus propriis eorundemq; mutatione, in quantum scilicet ea permittà & consequenter prohibita sit, nobis tantùm in præsentì Dissertatione sermo est. Quamobrem absque ulteriori ambage, seposità *Definitione*, vel potiùs descriptione nominali, sic dictam *realem* aggredimur.

VIII. Est autem nominis mutatio nihil aliud, quàm *nominis novi à libero homine facta assumptio*, vel *est nominis hæcenns usitati à libero homine facta variatio*. Præmissà sic Definitione reali, jubente ita methodi ratione, ad *Divisionem* Nos accingimus.

IX. Dividimus autem hanc nostram mutationem nominis (1) cum Beckm. *in Notit. Dignit. Illustr. Dissert. 5. c. 2. in publicam*, quæ à personis publicis, & *privatam*, quæ à privatis efficitur. (2) in eam, quæ fit *bonâ fide & sine fraude*, & *quæ talis non est*, sed *tendit in alterius fraudem*. *vi l. un. C. de mut. nom.* quarum prior est *licita*, posterior verò *illicita*, iterumque duobus fit modis, prout in *cap. 3. sub Forma* demonstrabimus. (3) in *totalem*. quâ singula nomina, veluti nomen, prænomen, cognomen & agnomen, & *partialem*, ubi tantummodò unum, vel duo, & sic porrò, ex illis mutantur, *arg. l. nostræ un. C. de mut. nom.* vel etiam pristino nomini novum aliquod

aliquod additur. Gvil. Benedict. in cap. Raynut. in verb. Raynutius de clera. n. 47. § 48. de testament.

X. Divisionem excipit *Causa Efficiens*, quæ est legis diverso respectu permisso ac prohibitio, idq; tum ex lege jam alleg. unic. tum etiam ex l. 13. ff. ad L. Cornel. de fals. patescit.

XI. *Subiectum* constituit homo liber, sive sit Clericus sive Laicus, sive nobilis sive ignobilis, & in genere omnis ille, qui nec prohibetur, nec impeditur. *Prohibentur* autem *Servi*, qui nomina sibi mutare non possunt, ita Bal. & Ang. ad d. l. un. C. de mut. nom. cum hæc ipsa lex tantum de liberis loquatur, quibus servi per jura notoria contradistinguantur. Felin. in proæm. Decretal. ad verba Greg. Episcop. n. 37. Menochi. de arbitr. Jud. Quæst. lib. 2. cas. 318. n. 18. Tulden. ad l. alleg. C. de mut. nomin. Salicet. ad eand. Præterea præsumitur in servo nomen sibi mutaturo fraus, per d. l. 13. ff. ad L. Corn. de fals. § Gloss. ad l. un. C. de mut. nom. cum mutatio planè ad Dominum, cujus & est impositio, spectet. Hillig ad Donell. lib. 2. cap. 15. lit. f. Deinde etiam Domino maximè interest, ne fiat ejusmodi mutatio, quoniam eâ factâ servum fugientem haud faciliè reperire poterit, prout annotavit Bald. in proæm. C. n. 3. Deniq; metuendum est, ne servi sibi eligant nomina præclarorum virorum, virtute & monumentis consignata. Notabilis hæc in re apud Aul. Gell. lib. 9. cap. 2. occurrit locus, ubi refert: *Majores Athenienses nomina Juvenum fortissimorum Harmodii & Aristogitonis, qui libertatis recuperandæ gratiâ Hippium Tyrannum interficere adorti erant, ne unquam servis indere liceret, decreto publico sanxissè; quoniam nefas duxerunt, nomina patriæ libertati devota, servili contagio pollui. Impediuntur* certæ quædam familiæ, quibus nomina baptismalia seu prænomina quædam adèò sunt peculiaris, ut ab illis ex familia istâ oriundi recedere nequeant. Præ cæteris exempli loco nobis sunt Illustrissimi Comites Rutheni, qui omnes & singuli Henrici nomine insigniri solent, ita quidem, ut quia hodiè duplex linea senior ac junior floret, vocentur Henrici Seniores & Juniores, adjunctis nominibus *des ersten/ andern* &c. Dietherus in additionibus ad Besold. Thesaur. Pract. sub voc. *Namen/ Zunamen*. Hujus impositionis duplicem proferre solent rationem, primam, quod, in memoriam collatæ ab Heinrico Aucupe Dominis de Plawen Advocatiæ S. R. Imperii, Heinrici nomen omnibus & singulis ex gente istâ oriundis esse debuerit

commune; alteram, quod Bertha Tyrolensis, Heinrici VI. Imperat. consanguinea, Heinriciq; Divitis Dn. à Plawen uxor à marito suo precibus evicerit, ut in memoriam hujus consanguinitatis omnes quatuor filii ex se nati Heinrici nomine insignirentur. Vid. *Generos. Dn. Im-Hoff. in S. R. Imper. Proc. Notit. lib. 6. cap. 14. §. 2. Sc.* Excellentiss. Dn. MOLLER. in *Disputat. de fatalibus nominibus person. §. 5.* Quod porro bey dem Adlichen Geschlecht der Herrn Bünau receptum sit, das in demselben nur drey Namen gebräuchlich/ als Rudolph/ Günther und Heinrich / testantur Linn. in *Jur. Publ. tom. 1. Addit. ad lib. 4. c. 7.* Dietherr. in *Addit. Befold. Thes. Pract. sub voce: Namen / Zunamen.*

XII. Sic itaque brevibus consideravimus Subjectum, nunc etiam brevitate Objectum, seu materiam Objectivam, perlustrabimus. Versatur autem illa circa Nomina, eaq; , ut in precedentibus monuimus, *Propria.* Horum autem Nominum propriorum communiter quatuor constituuntur species, *Prenomen* scilicet, *Nomen*, *Cognomen* & *Agnomen*, quas species Græci *ἡμετερονομία*, *ἰσοσημοσία* vocant, per §. 29. *J. de leg. l. 4. C. de Testament.* & ad eam Gothof. in *not. sub lit. S.* quamvis in *l. nostrâ unicâ* tantum trium nominum fiat mentio. Hasq; denominationes quàm maximè apud Romanos viguisse, apud quos pluribus nominibus nuncupari honestum fuit, tam notum est, quàm quod notissimum, demonstr. Pichard. ad §. 29. *J. de Legat.* ibique *autor. alleg.* Hinc & duo, ut: *Numa Pompilius, Tullus Hostilius, Tarquinius Superbus* &c. teste *Flor. lib. 1. histor. c. 2. seq.* & tria, v. g. *Marcus Tullius Cicero*, secundum illud *Juvenalis Sat. 5. v. 128.*

-- tanquam habeas tria nomina &c.
tria nomina Nobiliorum.

& denique quatuor, ut: *Publius Cornelius Scipio Africanus*, Ingeniosos habuisse nomina apud Historicos passim videre licet. Vid. *Valer. Max. l. 10. Epit. de Nomin.* Lips. *Tract. de nomin. Roman. in Proam.* Rebhan *Hodeg. Jur. chart. 2. clim. 3. §. 59.* Ut autem quæque harum specierum eò melius cognoscatur, ideoq; brevem singularum in præsentia addamus declarationem.

XIII. *Prenomen* erat nomen singulis peculiare & proprium, ut: *Marcus, Lucius, Paulus, Publius*, & *Theophilus* in §. 29. *J. de legat.* hoc *κύριον ὄνομα* vocat, eò quod Nomini in specie sic dicto

Et si five Gentilitio præponeretur, atque eodem fratres, hic & ille, ad quem pertinebat, in eadem familiâ, à se invicem cæterisq; Gentilibus fuerint distincti, quo de Andr. Alciat. *lib. 4. dispunct. c. 1.* Pichard. *cit. loc.* Vinnius *ad §. 29. J. de legat.* Gothofr. *ad l. 4. C. de Test. lit. S.* Calvin. *in Lex. Jurid. itemq; Hoffm. in Lex. univers. sub voce nomen, prænomen.* Rebhan *Hodeg. Jur. alleg. loc.* Besold. *in Thef. Pract. sub voce Nomen.* ubi & infimul ex Jac. Sirmond. *in notis ad C. Solium Apoll. Sidonium in præfatione*, quod circa proprium Nomen aliud *ante*, aliud autem *post* everfam Rempublicam Romanam observatum fuerit, adducit. Cæterum Prænomen hoc nemini ante diem togæ virilis sumtæ (de quâ Rosin. *lib. 5. Antiq. Roman. c. 32.*) impositum fuisse, testantur Valer. Max. *d. libr. 10. Epit. tom. Lips. d. l. c. 1.* qui posterior inibi insuper tradit, solenne fuisse, ut natu majores semper Prænomen patris assumerent, Avi verò & Patruorum secundo geniti & posteriores; Cui tamen asserto non ita simpliciter subscribere possumus, hoc quidem largientes, ut plurimum filiis cum patribus & hæc fuisse communia, *arg. l. 50. ff. ad Sct. Trebell. l. 29. ff. de manum. test. l. fin. ff. de Hered. instit.* Sic & Fulgentii Episcopi nomina fuerunt: *Fabius Claudius Gordianus Fulgentius*, ex quibus Claudius Patri, Gordianus avo proprium nomen fuerat. Et Symmachi Oratoris filii nomina fuere: *Q. Flavianus Memmius Symmachus*, ex quibus Flavianus cognomen à patruo, Memmii ab avo paterno, Memmio Orfito sortitus est, Jac. Sirmond. *alleg. loc.* Ast multos quoque fuisse filios, qui diversissima à Parentibus habuerunt prænomina, haud negari potest, *sec. Alciat. alleg. loc. l. 4. c. 1.* Illud vulgare est, prænomina, ut vulgò notiora, communius literis tantum initialibus fuisse designata, e. g. *P. Cornelius, M. Tullius.* Cui addendum, Prænomina, si quæ foeminis fuere data, *Caja, Lucia, Martia* &c. inversis literis solita fuisse scribi sic: *Q. T. N.* postea & hæc obsolevisse, dicitq; cæpisse, *Major, Minor, it. Prima, Secunda, Tertia.* Hoffm. *in d. Lex. univers.* Moribus nostris æquipollet huic Prænomini Nomen Proprium, quod nobis imponitur, cum Sacramento Baptismi initiamur & in ecclesiam recipimur, quod pariter gentis cujusque nomini solet præponi. v. g. *Paulus, Casparus, Heinricus, Gotthofredus* &c. *Anna, Maria, Sabina* &c. Vinn. *alleg. loc.* Rebhan. *Hodeg. Jur. cod. Gothofr. ad d. l. 4. C. de Testam. lit. f.*

XIV. *Nomen* in specie illud dixere, quod familiae originem five Gentem declarabat, magisq; hanc ab alia, quàm personam unam ab alterâ distinguebat. Hinc omnes, qui ex eâdem Gente erant, eodem nomine appellabantur, v. g. Qui ex gente *Valeria*, omnes *Valerii*, qui ex gente *Cornelia*, omnes *Cornelii* nominabantur. Unde etiam *ἄλφειρας*, Gentilitium, *πατρωνυμικόν* vocatum: perpetuum penè erat in aliquâ gente, statimq; Prænomen sequebatur, ut in exemplo: *Publius Cornelius Scipio* &c. manifestum datur. Vinn. omnesq; alii autores sub §. præced. alleg. Atque hoc ipsum nomen factâ solenni lustratione recens natis pueris nono, foemellis octavo demum à nativitate die imponebatur, qui exinde *Lustricus*, it. *Nominalis* seu *Nominalia* appellatus. Vid. Plutarch. in *Quest. Rom. quest. 102*. Tertull. *lib. de Idol. cap. 16*. ubi Nominalium solennitatis meminit, Macrob. *lib. 1. Satur. c. 16*. Rosin. in *Antiq. Rom. cap. 19 §. 2*. Rebhan. *d. loc.* Petr. Gregor. *Thol. Synt. Jur. l. 36. c. 4. n. 1*. Lips. *de Nomin. Rom. c. 1*. atq; Carol. du Fresne in *Gloss. ad Script. med. § inf. latinit. verb. Nomen*. ubi idem fermè Græcos observasse, ex Aristotele, Aristophane & Polluce refert. Quoad usum hodiernum videtur idem fuisse, quod nobis hodiè vulgò cognomen dicitur. Ferret. *ad §. 29. J. de Legat.*

XV. *Cognomen* erat, quod nomini subjungebatur, ut discernendarum inter ipsos Gentiles familiarum, idemq; omnium, qui ejusdem familiae erant, signum esset; sic in Gente *Corneliâ*, qui ex familiâ *Scipionum*, *Scipiones*, qui ex familiâ *Lentulorum* omnes *Lentuli* vocabantur. Tertium hoc nomen Plutarchus appellat in *Coriolano* & *Mario*: *Theophilus ἐπὶ ὄνομα*, estq; *vel nunc primum partum*, aut *hereditarium*, uti videndum in exemplis *Scipionis*, *Cæsaris*, *Ciceronis* &c. ita tamen, ut & novum assumere, variisq; ex causis vetustum mutare posteris semper fas fuerit, quo factò postea illud vetustum interdum in nomen, interdum etiam agnomen transibat. Vid. Balduin. *ad §. 29. J. de R. D.* Ferret. *d. l.* Lips. *d. l.* & Gothofr. eod. omnesq; alii autores, quos hætenus hanc in rem adduximus. Inprimis evolvendum erit Calvin. *Lex. Jur.* sub voce *nomen*, *prænomen*, ubi dissentientium opiniones solidè refutantur.

XVI. Quoniam autem aliquando contingebat, ut ei, qui tria nomina habebat, propter aliquem eventum quartum nomen & sic alterum cognomen adderetur, ad primi cognominis differentiam, proprio vocabulo illud *Agnomen* dixere. Est autem *Agnomen* cognomen

cognominis quadam quasi species, quæ tamen non omnibus erat communis. Assumebatur extrinsecus vel à re egregiè gesta, vel à facinore insigni, vel etiam à casu, qualia sunt Scipio *Africanus*, *Numentinus*, à victoriis *Caligula*, *Publicola* &c. Sic & apud *Florum l. 2. c. 6. n. 27.* Fabius *Cunctator Imperiûs*, scutum vocatus est. Conferantur *Autores*, ad quos sub §. 13. provocavimus, nempe *Vinn. Alciat. Rebhan, Pichard. Gothofr. Lips. Briffon. aliûs* &c. præprimis *Theophil. ad cit. §. 29.* Putat hîc quidem *Anton. August. 3. emend. 8.* agnomen hoc nec reperiri, nec esse necessarium. Verùm maximè hîc labitur. Haud equidem negandum est, non adedò frequentem ejus fuisse usum, atque hinc in *Jure & apud Historicos, Poëtasq;* non ita sæpius occurrere, vel maximè propterea, quod cum cognomine confunderetur, ac quasi, prout diximus, ejus species haberetur; attamen ex eo non statim dicendum, hanc nominis speciem planè veteribus fuisse incognitam, aut à *Grammaticis* demum confectam, minus, eandem ex *d. §. 29. §. de Legat. l. 4. C. de Testament.* planè esse expungendam, refragante non tantùm plerorumq; *Exemplarium* lectione, verùm etiam ipsâ, quæ subest, rei veritate. Ferret. *d. l. Rebhan alleg. loc. aliûs, Autores jamjam citati*, quantumvis eandem nec *Theophilus* agnoscat. Et *Paulanias* quoque, scriptor probatissimus, in *Achaicis* ita scribit: *Τότε κ' ἀπεσέδρασαν ἀθηναίους στρατίαν π' κ' ἡγεμόνα Ἀπίλιον, τῶτο γάρ ἐστι τῶν ὀνομάτων ἐν τῷ ἐκδηλέτατον, ἐπεὶ καλεῖνται γὰρ ἐκ παλαιῶν οἱ Ῥωμαῖοι ὡς Ἕλληνες, ἀλλὰ κ' τρία ὀποῦτως ὀλέγμεν, κ' ὅτι πλείονα ὀνόματα ἐκείτω πῆθενται.* Tunc autem mittunt *Atheniensibus* exercitum & *ducem Attilium*, hoc enim illi erat aliorum nominum clarissimum, quoniam non vocantur à patribus *Romani*, sicut *Græci*, sed aliquando *tria*, aliquando *pauciora*, aliquando *plura* nomina *cuilibet* imponuntur. Ergò præter *tertium* nomen & *quartum* quoq; fuit, quos multos quoque habuisse legimus, ut in exemplo jam dato: *Publius Cornelius Scipio Africanus*, it. *Marcus Licinius Crassus Dives*, *Marcus Portius Cato Sapiens*, *Quintus Fabius Maximus Allobrox*, *Lucius Cornelius Scipio Asiaticus* &c. *Vinn. sapiens alleg. loc. & Calv. in Lex. Jur.* Hodie postquam nomina cujusque *Gentis* per cognomina efferuntur, propter nomina noviter adjecta, agnomina quoque haud infrequentia esse solent, prout infra *cap. 3. §. 13. caus. VII.* plura indigebant exempla. Tantùm de hisce speciebus.

C

XVII. Quod

XVII. Quod superest, cognationem quandam cum hâc no-
stra materiâ habet & illud, si quis se pro Nobili, Doctore, Notario,
Studioſo & ſimili gerat, itemq; ſi quis aliena ſibi adſcribat inſignia.
Vid. Carpz. p. 2. Q. 93. n. 36. & *Autores omnes ibidem allegati*, quâ
de re in cap. ſubſequenti & quidem §. 16. plura differere nobis ani-
mus eſt. Sequitur jam

CAPUT III.

Exhibens Formam, Effectum & Contraria.

I.

POſtquam à nobis in Capite præcedenti §. 9. diviſio propoſita fuit
in mutationem nominis, quæ fit ſine fraude, & quæ talis non
eſt, ſed tendit in alterius fraudem, ita, ut prior pro licità, poſte-
rior autem pro illicitâ non immeritò habeatur; Idcirco & duplex
jam obſervanda erit *Forma*, tum ſcilicet *licita*, tum *prohibita* muta-
tionis nominum. Conſiſtit autem licita hæc nominis mutatio
in novi cujuſcunq; nominis aſſumptione bonâ fide & abſq; alterius læſione
fâctâ, vi l. noſtræ un. C. de mut. nom. Nomina quippe vigore ejus-
dem legis tantùm ad recognoſcendum ſingulos ab initio ex arbitrio
imponuntur, junct. l. 10. C. de Ing. manumiff. §. 29. J. de Legat.
Initium autem rei ſpectare non inſolens eſt apud Jctos, ſec. l. 8.
pr. ff. mand. §. l. 12. ff. ad ſctum Maced. Prout itaque ex arbitrio
imponuntur, ita etiam ex eodem arbitrio & libertate poſſunt mu-
tari nomina, cum & aliâs quilibet rerum ſuarum fit juſtus moder-
ator & arbiter. l. 21. C. mand. l. 5. C. de Jud. Huc pertinent ea, quæ in
cap. præced. §. 7. hâc de re in medium prolata ſunt. Adhæc ſi de cor-
pore conſtet, quid opus eſt, ut de nomine curemus? l. 4. C. de Teſt.
l. 32. ff. de V. O. l. 7. C. de Legat. Anton. Pichard. ad §. 29. J. de Legat.
Menoch. de arbitr. Jud. Q. caſ. 318. n. 2. Greg. Tholoſ. Synt. Jur.
lib. 36. cap. 4. n. 1. Brunn. ad l. noſtr. un. C. de mut. nom. Carpz. p. 2.
Quæſt. 93. n. 33. Atque hinc vitioſum planè eſt, intendere contro-
verſiam propter nominis mutationem. Cic. lib. 2. ad Herenn. §. 42.
Illud tamen haud ita ſimpliciter concedendum eſſe arbitror, ut
quis inter Chriſtianos nomen in baptiſmo inditum propriâ ſibi
mutet autoritate, cum ſecundum Montacuc. de Orig. Eccleſ.
tom. 1. p. 1. nomen talismodi baptiſmale abjiciens baptiſmum ir-
ritum feciſſe, eidemq; abrenunciaſſe quaſi videatur. Plures pro
negativâ adducit rationes Dannhawer. in Myſterioſoph. p. 252.
§. 253.

§ 253. Videat. de hac quaestione citatus Dn. Moller. *diff. Dissut. de fatal. person. nomin. §. 34.* ut & consummatissimus Theologus, Domin. D. Carpzov. in seinen so genannten auserlesenen *Zugend-Sprüchen/ ubi in 38. Tugend-Spruch p. m. 682.* hac de mutatione ita loquitur: Was haben doch die Narren vor Ursach/ daß sie sich ihres Namens schämen? Ist's ihr Taufname/ den sie endern/ so scheinet's/ als ob sie sich ihrer Tauffe schämten/ und mögen denn zu sehen/ daß es ihnen nicht gehe/ wie jenem/ der in der heiligen Tauffe den Namen Crispinus empfangen/ so ihm hernach nicht anstehen wolte/ und sich deswegen Christianus nennete/ worüber er aber endlich in solche Ansechtung gerieth/ daß er meinete/ es hätte ihn der Satan in Gestalt einer Fliegen besessen &c.

II. Cæterum in aprico est, nominum mutationes & *priscis temporibus* haud fuisse incognitas, & *nostris adhuc temporibus* non adeo esse infrequentes. Præcipuè verò mutantur nomina vel *in vivis constitutorum*, vel *mortuorum*.

III. De posteriori modo agit Lactantius *divin. Inst. lib. 1. cap. 21.* Solent, inquit, *mortuis consecratis nomina immutari, credo, ne quis putet, eos homines fuisse.* Sic apud *priscos* Jo dicta est Isis, & Leda Nemesis, & Circe Marica, & Ino, postquam se præcipitavit, Levcothea, materq; Matuta: & Melicerta filius ejus Palæmon, atque Portunus, ut apud Natalem Comitem *Mythologiæ lib. 8. cap. 4.* videre est, cujus Portuni meminit quoque Virgil. *Æneid. lib. 5. v. 241, 242.*

*Et Pater ipse manu magnâ Portunus euntem
Impulit.*

Sic & ipse Romulus post factam apotheosin vocatus est *Quirinus*, prout Historici passim loquuntur. Unde Ovid. *lib. 14. Metamorph. fab. 15.*

*Lustratum genitrix divino corpus odore
Unxit, & ambrosia cum dulci nectare mixta
Contigit os, fecitq; Deum: quem turba Quirini
Nuncupat Indigerem, templisq; arisq; recepit.*

§ ejusdem libri fab. ult.

*— priscum pariter cum corpore nomen
Mutat, Oramq; vocat; quæ nunc Dea juncta Quirino est.*

add. Flor. *l. 1. c. 1. n. 17.* § 18. *Limn. J. P. l. 1. c. 11. n. 59.* § 69.

Eapropter Heroum templa transiture, ne in Deos receptum Heroem

roem alio nomine, quàm quod impositum ex apotheosi fuit, compellantes offenderent, taciti & silentes, indictoq; sibi silentio precebantur. Rofin. l. 3. *Antiq. Rom. cap. 18.*

IV. Quando in *vis* constitutorum nomina mutantur, fit illud vel propter quadruplicem Statum, Ecclesiasticum sc. Politicum, Oeconomicum & Scholasticum, vel propter alias quàm plurimas causas, quarum potiores breviter etiam in hoc capite recensebimus. In Statu Ecclesiastico notum est, tum in Veteri, tum etiam in Novo Testamento, à Deo ipso hominibus nomina mutata. Ita enim in V. T. Deus Abrahami, Saræ, Jacobi & in N. T. Christus Petri, Jacobi & Johannis &c. nomina mutasse legitur, cujus ratio fuisse videtur, ut essent nomina ista mutata servis istis Dei velut Sacramenta rerum maximarum, & sicuti Chrysofomus loquitur, de Petri nomine differens, *διηκεῖς διδασκαλία* pro jugi magisterio, quæ fidei ipsorum novas indies, in horas, vires sufficeret. Boxhorn. *Hist. un. ad A. XXXII.* Pari modo & Paulus pristinum nomen Sauli mutavit, cujus ratio videre est apud P. Contzen. in *Comment. ad Rom. in præf. quest. 4.* Porro & novos Christianos nomina Idolorum à Parentibus fortè ipsis imposita mutasse, atque nova nomina inprimis autem Prophetarum sibi adscivisse legimus. Euseb. *lib. 8. c. 21. Hist. Eccles. add. Menoch. alleg. loc. 2. 6.* nec non Jo. Hornbeck. *lib. 1. Miscell. Sacr. cap. 17.* Quapropter & vitam monasticam eligentes necesse habent cum vestimentis & nomen immutare, quod non est *κοσμηθῆναι* five mundanum, quale est *Alexii, Constantini &c.* sed *καλογερομένον* five Monachale, *Cyrilli, Theophanis, Basilii, Barnabæ &c.* Elias Veilius in *Dissert. de Anabapt. Monach. de An. 1670. §. 16. & 30.* Sic in Chronico Malliacensi de introitu S. Maxentii, An. Christi 1080. factò, hi versus leguntur:

*Arcu circumarum celatur tempus earum,
Anni tunc mille Christi sunt 80.
Istam confratres aulam Domino faciente
Ad Christum precibus ducat Maxentius almus,
Qui primus Adjutor, Baptismi legè, vocatus
Post me noscatur, Maxentius ultro vocatur.*

Vid. post Procop. *Perf. lib. 1. c. 25.* Carol. du Fresne in *Glossar. sub voce nomen.* Sic quoque hodiè ad Romano-Catholicos ab Evangelicis transeuntes nomina quidem non mutant, novo tamen nomi-

nomine adjecto augment. Vid. Becm. in Not. Dignit. Illustr. Diff. 5. c. 2. §. 1. ubi refert, hâc de re graves querelas Cleri Suedici extare, indignantis Serenissima Christina Regina Suedie Maria & Alexandra nomina in confirmatione Catholica adjecta fuisse. A. M. DC. LV. d. XXV. Dec. Der Titel so einer grossen Tochter sey zwar ein grosses und wichtiges Argument für Sie: Sie führe aber nunmehr nicht von ihrem Herrn Vater den Nahmen Gustava, durch Versetzung der Buchstaben Augusta, sondern von ihrem neuen Vater dem Römischen Pabste / welcher der wahren Evangelischen Religion und dessen Anverwandten / einfolgig auch der Cron Schweden ärgster Feind mit wäre / von dem Alexander nehmlich den Nahmen / daß Sie Christina Alexandra hiesse: Diar. Europ. Cont. V. ad diem 29. Octobr. Historiam ipsam refert Thulden. ad A. LV. p. 11. atque actum professionis fidei Romanæ à Christinâ Reginâ Svedie factæ Londorp. Act. Publ. Contin. l. 7. cap. 188. Hujus occasione hîc nonnulla quidem de Confirmatione, vulgò der Firmung oder Firmirung / essent dicenda; quoniam autem eam ipsam allegat. Contzen. dict. quest. §. 7. itemq; Speidel. in Spec. lit. F. nec non Vallenf. ad tit. 2. de Sacra univ. §. 2. Barbosa aliq. plures ab eo in collect. ad Concil. Trident. sess. 7. de Confirmat. n. 1. allegati Dd. fatis explicarunt, hinc studio brevitatis dediti Lectorem illuc remittimus. Confer. Concil. Tridentinum alleg. loc. ut & Limn. de J. P. lib. 1. cap. 11. n. 54. seqq.

V. Maximè huc, usitatissima in Sacro Ordine *μετονομασία*, pertinet, quâ ipsi Pontifices Maximi Imperium suum inchoant, nomen statim transmutantes, atque electio facta est, quod etiam cum primâ Pontificis proclamatione ad populum statim defert Cardinalis huic negotio destinatus: *Ecce annuncio Vobis gaudium magnum: Pontificem habemus Eminentissimum & Reverendissimum N. qui sibi Nomen imposuit N.* Vid. Thulden. ad A. M. DC. LV. de Coronat. Alexand. VII. Limn. tom. 1. Jur. Publ. c. 11. n. 64. 65. & seqt. Gastel. de Stat. Publ. Europ. c. 4. n. 69. Petr. Greg. Synt. Jur. libr. 36. c. 4. n. 3. Menoch. de A. J. Q. cas. 318. n. 3. 4. & seqt. Becm. in Notit. Dignit. Illustr. 5. c. 2. Theodor. in Judic. Crim. c. 8. aph. 11. 13. Anton. Pichard. ad §. 6. J. de publ. Jud. n. 16. & denique die so genanten Monatlichen Unterredungen einiger guten Freunde de An. 1690. mens. Aug. p. 730. 731. Itaque Pontifex

tifex M. Clemens IX. ante Julius Rospigliosi vocatus fuit, Antecessor ipsius Fabius Chigius, Alexander VII. & ante eum Johannes Baptista Pamphilius, Innocentius X. dici voluit, quod ipsum nomen etiam presentis ævi Pontifex, antea Pignatelli dictus, in honorem Innocentii XI. retinuit, ita ut jam Innocentius XII. nuncupetur. Hocq; institutum antea ferè omnes Pontifices secuti sunt, excepto Adriano VI. & Marcello II. qui præcedenti seculo eadem retinuère nomina, quæ antè habuerant. In articulo mortis tamen videntur aliquando pati, ut, seposito nomine Pontificatus, pristino nomine privato denuò appellantur: quanquam Alex. VII. id non admisit: Als der Pater Oliva sich bey Ihm seines vorigen Nahmens Fabii gebrauchen wolte / antwortet Ihm der Pabst: Wir seynd ja noch Alexander der VII. und nicht Gio Baptista Pamfilio, damit zu verstehen zu geben / daß Pabst Innocentius X. seinen Respect allzu wenig beobachtet / wann er vor seinem Ende sich mit seinem Taufnahmen Gio Baptista vergnügen lassen / mit Ihme were es noch nicht so weit kommen. Diar. Europ. Cont. 17. pag. 66. De origine hujus mutationis constat, eam tempore Sergii II. antea os Porci dicti, incepisse. An autem sola deformitas nominis, secundùm multorum opiniones, illi causam dederit, cum pluribus hæc in re Scriptoribus, inprimis Limn. d. l. n. 66. & seq. ac Becm. cit. loc. alijsq; negare non erubescimus, potiùs statuentes, (si ejus, quod voluntatis mera est, genuina potest dari ratio) Sergium exemplo Christi, Salvatoris nostri, Simonis nomen in Petrum seu Cepham immutantis, ad hujusmodi mutationem fuisse adductum. add. Greg. Tholos. supra jam alleg. loc. Menoch. d. l. n. 5. Gastel. d. l. n. 70. & 71. Id ipsum tamen admiratione dignum est, quod etiamsi omnes Pontifices Petri se successores prædicent, nemo tamen sibi ejus nomen expetat, sed si quis vel maximè in baptismo id acceperit, & in Cardinalatu constanter gesserit, tamen Papa factus id abjiciat. Vid. Incomparabilis WAGENSELLIUS in Diss. de Elect. Roman Pontif. §. XXII. ubi rationem à Forer. l. 1. Antiq. papal. c. 26. hæc de re communicatam: Damit dann dem Petro dieser sein Nahme/ der ein sonderbahres Geheimnus begreiff/ allein und eigen verbleibe / pflegen sich die Pabste ans Ehrerbietung zu enteusern/more suo, i. e.: perspicacissimè interpretatur.

VI. Haud absimilis huic apud Patriarchas Constantinopolitanos & Russicos observatur mutatio. Ita Michaelis Federo-

wiz

wiz in Russia Parens, Fedor Nikitiz, cum Patriarcha crearetur, appellatus fuit *Filiret Nikitiz*. Olear. *Itin. p. 58*. Georg. Scholarius, primus post captam Constantinopolin Patriarcha, *Gennadius* dicebatur. V. Cruf. *Turco-Grec. p. 108*. Et Malaxus in vitâ *Maximi Patriarchæ* eum antea Manuelem nuncupatum scribit: Ὁπίη το μέρους Ἐκκλησιάρχης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ταύτης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀνόματι Μανυήλ. Ἐκαμει ᾧ ἀπὸ τὸν μέρος Ἐκκλησιάρχην Καλιόηρον ἢ ἐμετενομάσαν ἀπὸν Μοξίμεν. Erat ille *Magnus Ecclesiarcha magnæ Ecclesiæ Constantinopolitane* dictus *Manuel*. Sumsere autem *Magnam* istum *Ecclesiarcham Monachum* Ἐ mutato nomine dixerunt *Maximum*. Ubi tamen inter mutationem hanc & Pontificam hocce notandum est discrimen, quod posterior ut plurimum dependeat ab arbitrio Pontificum, prior autem Græcorum & Russorum eidem literæ initiali sit alligata, id quod in allegatis exemplis, ut *Fedor, Filiret, Manuel, Maximus* liquet. Bec. *alleg. loc.* Notanter verò dixi *ut plurimum*. Memoria enim proditum est, aliquando nomina, quæ recens electi Pontifices imponi sibi volebant, à Cardinalibus fuisse repudiata. Id quod accidit in *Cosmo de Sulmone*, qui *Clemens* audire antea exoptaverat, & deinde *Innocentii* nomine contentus esse debebat, quia invisa tum erat *Clementis* appellatio, ob sedem à *Clemente* Avenionem nuper translata. Similiter *Petro Barbi*, Veneto, Cardinales *Formosi* nomen non concessere, ne ob corporis ejus pulchram speciem, vanitatis id argumentum reputaretur; quin nec alterum *Marci*, quod in mentem venerat, cum iisdem probare posset, tandem subridens, *ergò Paulum*, inquit, *me nominabo*. laudatus DN. WAGENSEIL. *alleg. loc.*

VII. Quod *Statum Politicum* concernit, jure meritoq; *Babyloniorum* hic laudamus consuetudinem, quâ, qui ad Imperii gubernacula admovebatur, mutato ea suscipiebat nomine. Heurn. *lib. 2. barbar. philosoph.* Eandem etiam mutationem apud Persas in usu fuisse, docemur exemplo *Darii Codomanni*, qui post mortem *Ochi Regis* ob memoriam *pristinæ virtutis Rex à populo constituitur Darii nomine condecoratus*. Justin. *l. 10. cap. 3.* cui ratio additur: *ne quid Regiæ Majestatis deesset*. Et *Artaxerxes Mneumon* antea *Arficas* vel *Oartes* dictus fuit. Plut. *in Artax. init.* Item in exercitu *Alexandri M. pedites Aridaum, Alexandri Fratrem,*
Regem

Regem appellant, ac nomine *Philippi* Patris vocari jubent. Id. *Justin. l. 13. cap. 3.* Sic *Curtius* de *Omphis*, Rege *Indiæ*: *Omphis*, permittente *Alexandro*, & Regium Insigne sumjit, & more gentis suæ Nomen, quod Patris fuerat, *Taxilen* appellavere *Populares*, sequente Nominè Imperium, in quemcunq; transiret *lib. 8. cap. 12.* Et apud Romanos *Alexianus* cum à *Pleudo-Antonino* Cæsar declararetur, *Alexander* nuncupatus fuit, avito suo nomine in *Macedoniæ* Regis nomen mutato. Vid. *Herodian. in Histor. L. V. Xiphil. in eod. à Bec. d. l. alleg.* In re planè simili *Tacit. 2. Annal. cap. 56.* Igitur *Germanicus* in urbe *Artaxata* adprobantibus nobilibus, circumfusa multitudine, in signe regium capiti ejus imposuit. Cateri venerantes regem *Artaxiam* consalutavere; quod illi vocabulum indiderant ex nomine urbis. Vid. omninò *Freinshem. in not. ad Q. Curt. d. l. 8. c. 12.* ad verba: *Sequente nomine imperium.* Huc etiam spectat, quod Reges creando *Heroldos*, nomina illis pro lubitu assignare consueverunt. *Et ils souloient appeller ceste imposition de nom baptiser: pour ce que les Princes renversoient coupe de vin sus la teste du poursuivant la Royauté d'armes, ou de heraut, en les nominant du nom qu' ils vouloient.* *Fauchet liv. 1. de l' orig. des Chevaliers. ch. 3.* Sic & ipsi Imperatoribus creatis antiquitus & nomina & cognomina nova deferebantur, impuneq; & licitè illa ab iis & ab aliis accipiebantur. doc. *Greg. Tholos. in Synt. sur. l. 36. c. 4. n. 4.* ubi & insimul exempla *Vitelii* sc. *Severi*, *Juliani* & *Commodi* adducit. Id quod suis etiam comprobant exemplis legis nostr. un. C. de mut. nom. suprâ memorati Auctores, *Diocletianus* & *Maximianus*. Ille enim cum adhuc privatus esset, *Diocles* vocabatur, Imperator autem factus, appellari voluit *Diocletianus*. *Rupertus ad Besoldi synopsis. histor. c. 14.* inò assumjit quoque nomen *Jovis*; hic autem *Maximianus* nomen *Herculei*. *Marcus Aurelius Victor, de Cæs. c. 39.* & post illum. *Matth. in Theat. Histor. & Joh. Cluverus epit. histor. in vitâ utriusq;.* Hodie autem inter Reges *Europæos* hæc nominis mutatio nulla est. *Bec. sep. alleg. loc.* Nisi, quòd *Carolus IV.* ante se *Wenceslaum* dictum commemoret ipse in vita sua à se descripta, quæ existat, inter *Bohemix* Scriptores, ex *Biblioth. M. Freheri Hanovix An. 1602. editos, pag. 89.* ut & *Lehmann. in Phylor. A. B. t. 5. in exordio. Rumelin. ad A. B. Diss. 1. §. 3. Limn. in Observationibus ad Eand. Obs. 5. ad præmium* & in *J. P. lib. 1. cap. 11. n. 45.* & ante hos *Cuspinian. in vitâ Caroli IV.* Rex *Abyssinorum* tamen eâ adhuc utitur. *Mos quoq;*

quoq; in Æthiopiâ invaluit, ut tempore Inaugurationis Regibus Æthiopia boni ominis causâ cognomentum aliquod votivum, quod deinde Nomini Baptistmali plerumq; praevallet, acclamaretur. Hotting. Topograph. Eccles. Or. c. 5. Quo intuitu Atani Tinghil, qui ad Emanuelem, Regem Portugalliæ, scripsit, se Inaugurationis tempore Davidem vocatum perhibet apud Damian. de Goes de mor. Æthiop. Ac nomen Pretiosi Johannis inde enatum suspicatur Hottinger. loc. ant. cit. Also auch in Frankreich / welcher die Graffschafft Laval beherrscht / muß jederzeit den Nahmen Guy (Guidonis) de Laval führen. Dietherr. in Add. ad Besold. Thes. Pract. sub voc. Namen.

VIII. Hic quoque non prætereundum, quod & peregrini, qui ad Jus Civitatis Romanæ admittebantur, nomen Romanum assumere necesse habebant, & ejus potissimum, cujus clientelæ se submittebant, vel cujus munere civitate erant donati, ut Caburus Gallus ap. Cæs. in comment. quia à C. Valerio Flacco jus illud habuerat, C. Valerius Caburus dictus est. Sic Philoxenus est C. Avianus dictus; Sic Megas est P. Cornelius nuncupatus, ut est apud Cic. epistola ad Acilium, quod & multis aliis exemplis ostendi potest & ab aliis adnotatum est. Sic denique Archias Poëta, posteaquam Civis Romanus factus est, Aulus Licinius appellari cœpit, quod in illâ Oratione pro Archiâ ipso habitâ idem ostendit Cicero. Vid. Alciat. Parerg. Jur. l. 9. c. 16.

IX. Siftit jam nobis se se tertius Status, nimirum *Oeconomicus*. In hoc Statu triplex observari meretur potestas, *Maritalis*, *Herilis* & *Patria*. Ratione *Maritalis* nupta, tanquam familiæ finis l. 195. §. ult. de V. S. familiæ suæ nomen immutat, & mariti assumit. Cujus rei Deum autorem Cypræus statuit, utpote qui à viro nomen mulieri imposuit, ut ab שׂאִיִּשׁ Isch, adjectione unius literæ ה, הַשִּׂאִי, Ischa nominaretur, quasi à viro *vira*. Quod ipsum tamen non immediatè Deo ipsi, sed potiùs Adamo adscribendum esse censet Dietherr. in addit. ad Besold. Thes. Pract. sub voc. Namen cum Adam Evam primùm conspiciens dixisset: *Hoc est os ex ossibus meis & caro ex carne meâ: propterea vocabitur virissa, quia ex viro sumta est ista: Gen. 2. v. 23.* Idq; etiam apud Hebræos deinceps fuisse servatum, ex Prophetæ Esaia verbis cap. 3. in fin. evincit. Refert quoque ibidem jam laudatus Autor Dietherrus antiquam formulam, quâ uxor mariti domum ingressa utebatur: *Ubi tu Cajus, ego Cajo ero*, sec. Petr. Heig. ad pr. J. de patr. pot. n. 25. insimulq; ex Lucano elegan-

elegans exemplum de *Martia*, antea Catonis, sed postea Hortensii uxore, allegat, in verbis:

-- *Da tantum nomen inane
Connubii, liceat tumulo scripsisse Catonis.
Martia.*

Vid. tamen de hac nominis mutatione Menoch. de *A. J. Q. cas.* 318. n. 16. 17. Notari etiam hic meretur, quod Gracis Byzantinis & praesertim ipsis Augustis solenne fuit, cum sibi ex Latinorum Gente uxores asciscerent, earum nomina mutare. Ita Johannis Comneni uxor, Ladislai, Hungariae Regis, filia, quam Pyriscam vocant Thwroczius, Bonfinius & Pistorius, hanc in rem allegatae Carol. du Fresne in *Glossar.* verbo *nomen.* & Bertha, Conradi Imperatoris filia, Manueli, Johannis filio, nupta, *Irenes*: & Agnes, Ludovici VII. Franc. R. filia, Alexii Comneni conjux, *Annae* nomine donatae sunt. Cujus moris alia exempla complura suggerit du Fresne in *Famil. Byzant.* ad quem locum in *Glossar.* provocat. Hoff. in *Lex. univers.* sub voce *nomen.* Porro peculiare quid est, quod Gentes in Occidentali reperiantur Indiae, quae viris conjugatis eam indulsere facultatem, ut uxoribus suis certa possint imponere nomina. Als die wilden Zuppin Jmba nennen ihre Weiber *Quoniam*, an den Orten aber / da sie mit den Portugalesern umgehen / *Mariam.* Dn. Moller. cit. loc. §. 7.

X. Vigore *Herilis potestatis* Dominus seruo pro arbitrio nomen, vel a gente, ut *ὁ Συρ*, vel a complexionione ac calore, ut *ὁ Ξανθίας*, seu *ὁ Πυρρός*: vel a dotibus, ut *ὁ Πισός*, *ὁ Δράμων*, vel a tempore, quo emebantur, ut *ὁ Νεομηνίας*, vel denique a *Prænominiibus propriis*, ut *Caipor*, *Lucipor*, *Marcipor*, *Publipor* &c. teste Phot. & Vossio in *Oratoriis*, quos sequitur Hoffm. in *Lex. univers.* d. l. imponit iterumque immutat, prout cap. 2. §. 11. ex Hillig. ad *Donell.* demonstravimus. Libertus quoque nomen Patroni assumit & ejusdem cum Patrono suo familiae esse censetur, hinc eruditus ille liberus Ciceronis *M. Tullius Tyro* dictus est, test. eod. Hilliger. l. 2. c. 15. lit. F. cui addi possunt *lex. 108. de cond. & demonstr. l. ult. de Instit. l. 126. §. 2. de V. O. Curt. 1. Conject. 26. Brissón. 1. antiq. 11. §. 2. ant. 14. Gothofr. ad l. 9. C. de liber. caus. & ad l. 10. C. de ingen. manumiss. Menoch. d. l. n. 7. Perez. ad l. nostr. un. Alciat. libr. 4. Dispunct. c. 1. & lib. 9. Parerg. jur. c. 16. Alex. ab Alex. lib. 2. c. 19.*

XI. Tan-

XI. Tandem ratione *Patriæ potestatis* pater non tantum naturalis, sed & civilis, seu adoptans, liberis pro lubitu nomina indere & mutare potest. Exempla habemus in Sacris literis in *Lamechio*, *Gen. 5. v. 28. Jacobo*, *Gen. 35. v. 18.* & *Zacharia*, *Luc. 1. v. 63.* Ratio, cur tale jus *adoptans* Patribus competat, ex *Grot. de J. B. § P. libr. 2. cap. 5. §. 1. §. 26.* peti potest. Quâ ratione autem & quibus potissimum modis ista nominum impositio soleat fieri, videre est apud cit. *Dn. Moller. in dict. Disp. de fat. pers. nomin. a §. 2. usq. ad 8.* Inprimis hîc notandum, quod apud Romanos illi, qui per adoptionem alterius fiebant familiæ, nomina & cognomina eorum, à quibus adoptabantur, accepere: addito in fine nomine suæ Gentis vel cognomine aliquo familiæ suæ peculiari, e.g. *M. Junius Brutus*, cum adoptatus esset à *Q. Servilio Capione Agalone*, vocavit se *Q. Servilium Capionem Agalonem Brutum*. *Octavius* contra adoptatus à *Julio Cæsare*, Nomine suo Gentilitio retento illud in adjectivum mutavit, nominariq; voluit: *C. Julius Cæsar Octavianus*. Imò & agnomen quandoque retinebant. Sic *Atticus* adoptatus à *Q. Cæcilio*, *Q. Cæcilius Pomponianus Atticus* dictus est; vel novum agnomen virtute merebantur, quemadmodum *Octavius Augustus* postea agnominatus fuit. *Hoffm. in Lex. univ. p. 215.* *Limn. J. P. c. 11. n. 71.* *Perez. d. l. Alciat. d. l. conf. tamen Boëcler. dissertat. de Auspicio Regio.*

XII. Ordo me jam ad quartum & ultimum Statum, nempe *Scholasticum*, deducit, in quo sæpius Discipulis à Præceptoribus mutari solent nomina. Sic *Sabino* Poëtæ, antea *Schulero* dicto, à Poëtis & Præceptoribus nomen fuit immutatum. Judicarunt enim illi nomen exile Schuleri, quod Scholasticum seu Discipulum nostratè linguâ sonat, tanto Poëtâ indignum esse. *Lemni* huc pertinet distichon:

Diceris ingenii propriâ virtute Sabinus,
Alter de patria Gente Sabinus eras.

Sic, teste *Thuano Hist. lib. 26.* *Joh. Reuchlinus Philippi Schwarz*, *Erd* Cognomen in Græcum *Melanchthonis* nomen mutavit, sicut suum à fumo denominatum ab *Hermolao Barbaro* olim in Italia in *Capionem* conversum meminerat. Sic *Johannes Haüschein* in *Oecolampadium*, *Johannes* in *Wendelstein* mutatus in *Cochleum*, aliter aliis sub renascentibus literis in Germania, nomina fuere

immutata. Aliud exemplum refert Geisler. *in Dissert. de hâc mater.*
J. 54.

XIII. Absolutô jam quadruplici Statu, nunc ad *cæteras causas*, ex quibus licita etiam nominum mutatio solet contingere, progredimur. Tales sunt (I) *Metus violentia*, ob quem, tanquam defensio pro se suisq; rebus, licita est mutatio nominis, uti sæpius accidit in hostibus, latronibus &c. Prosper. Far. *Prax. Crim. q. 150. n. 145.* (II) *Depulsio morbi*, qualis *μετνοικααία* apud Judæos conspicitur, qui eam toties adhibere consueti sunt, quoties periculis affliguntur morbis. Hujusmodi formulam recitat Becm. *sep. alleg. loc. ex Buxtorf. Synag. Jud. cap. 49. Misereatur Deus super N. vitæq; ac valetudini pristinæ eum restituat, voceturq; in posterum nomen ejus N. letetur in nomine hoc suo, & confirmetur illud in eo &c. Sit queso beneplacitum tuum, o Deus, ut mutatio nominis ipsius faciat ad abolendum ab eo omnia decreta dura & mala & ad lacerandam sententiam contra ipsum latam; si mors decreta est super N. (nomen prius) non tamen decreta est super N. (nomen posterius & novum) si decretum malum factum est contra N. non est factum contra N. Eâ hâc horâ est quasi vir alius, sicut creatura nova, & sicut parvulus recenter natus ad vitam bonam & longitudinem dierum.* &c. Vid. etiam supra allegatus Carpzov. *in den so genanten Jugend. Sprüchen d. l. p. 678.* (III) *Metus infamia*. Eapropter nomina mulieres mutabant, quæ sua nomina apud Ædilem profitebantur, meretricum quæstum incepturæ. *Limn. J. P. l. 9. c. 1. n. 86. Die Huren/ die öffentliche Huren-Häuser wolten halten/ pfliegten ihre Nahmen zu ändern / Holländisch Kriegs; Recht art. 69. Plaut. in Penulo æt. 5. scen. 3.*

*Namq; hodiè earum mutarentur nomina,
 Facerentq; indignum genere quæstum corpore.*

Cui loco Taubmann. *in Comm. addi poterit. Cornel. Tacit. 2. Annal. 85. n. 2. Vistilia*, inquit, *Pretoriâ familiâ genita, licentiâ supri apud Ædiles vulgaverat; more inter veteres recepto, qui satis pœnarum adversum impudicas in ipsa professione flagitii credebant. Hinc Juvenalis de Messalinâ scripsit Satyr. 6. vers. 124.*

-- *Titulum mentita Lyciæ,
 Intrastrî quoties inscripta limina cellæ.*

Mere-

Meretricum enim cellis inscripti erant tituli. Unde Seneca *libr. 1. controu. 2. Meretrix vocata es, in communi loco stetisti, superpositus est celle tue titulus, venientes recepisti.* Vice versâ vitæ meretriciæ & quæstui meretricio renunciantes, nomen sibi ingenuum liberumq; resumebant, priore illo meretricio sc. deposito. Alciat. *alleg. loc. sub lit. h. (IV) Spes lucri*, qualis occurrit in hereditatibus, legatis & donationibus, si nempe quis sub eâ conditione sit heres institutus, vel alicui aliquid legatum donatumve sit, ut nomen testatoris aut donantis assumat. Quo in casu mutatio omni jure procedit & à Prætorè exigitur *sec. l. 63. §. 10. ff. ad Sctum. Trebell.* Et de donatione extat textus *l. 19. §. 6. ff. de donat.* Sic Augustus Cæsar, quos heredes primos dum instituit, Tiberium ex parte dimidiâ & sextante, Liviam ex parte tertia, *jussit ferre nomen suum.* Suet. *in vitâ istius c. 101.* jung. Gothofr. *ad l. 63. §. 10. ff. ad Sctm. Trebell.* ubi *sub lit. l. Ciceronem l. 3. offic. & epistol. 8. lib. 7. ad Atticum*, plura exempla ejusmodi habentem, allegat. Remittit tamen hanc conditionem ferendi nominis Prætor in famosis & turpibus nominibus, ut si nomen testatoris *Vispellionis* quis deferre jubeatur, *quia dignitatis ratio habenda est. l. 8. ff. ad Sct. Trebell.* Conf. etiam hâc de re Alciat. Menoch. *d. l. Petr. Gregor. Tholos. l. 36. c. 4. n. 5. Perez. d. l. & omninò latissimè id tractans Guil. Bened. in c. Raynutius in verbo de Clera n. 44. & sequent. de Testament. itemq; Tyracquell. in tract. de leg. connubial. lib. 5. n. 24. (V) Turpitude nominis*, ob quam haud rarò obvenire solet mutatio. Brunn. *ad l. nostr. un. C. de mut. nom. n. 1. Farinac. quest. 150. n. 145.* Sic in Nariscîa familia quædam mihi nota est, quæ cognomen *Mirus* sibi adscivit, cum antea *Narren* nominarentur, itemq; alia quædam familia, cognomine *Sûnderhauff* assumit sibi aliud: *Sion der Hauff.* Nec enim satis honestum videtur habere nomen, quod turpe quid significare possit. Gregor. *Tholos. d. l. n. 3.* cum turpia nomina sæpè in malam partem sonent & sinistram inducant suspicionem. Guil. Bened. *alleg. loc. n. 52. ubi ex cap. 26. c. de elect. & c. 1. de depos.* exempla de *Mascarone*, qui *Simoniacus* fuit, & de *Beliade*, qui propter furta torturæ fuit suppositus, hanc in rem adducit. Atque hinc in materiâ inquisitionis, quando plures capti essent, ac dubium, à quo quæstio prius inchoanda sit, cessantibus aliis indicis, ab illo benè inchoari posse, qui turpe nomen haberet, statuit *Barbof. lib. 12. c. 14. ax. 2. ibidemq; pro hâc suâ sententia plures alios*

Autores allegat. Cui tamen sententiæ non nisi cæteris paribus calculum nostrum adjicimus, perinde ac illi, quod è contrâ, pulchrum nomen bonam inducere præsumtionem, Barbof. *cit. loc.* asserat, cum secundum notissimos illos G. Sabini versus in Epigrammat.

*Te magis elinguis cum sit nec agrestior alter,
Quare Mercurii nomen inepte geris?
Non ita quod præstas dicendi laude, vocaris:
Sed potius, turpi furta quod arte facis.*

Item

*Diceris Urbanus: sed nominis immemor hujus
Semper inurbanus, cum bibis, esse soles.*

quàm plurimi hodiè, qui, posthabito boni omnis nomine, quodvis ferè malitiæ genus exercent, inveniuntur. Ut ut cum Limn. lib. 1. J. P. c. 11. n. 48. Parentibus consulendum esse censeamus, illos nempe debere liberis ejusmodi nomina imponere, quibus auditis perpetuò moneantur pulcherrimarum actionum, quibus & vitæ decorum continetur & summa felicitas comparatur. Sic, inquit, Aristoteles nomine suo monebatur, tum nihil ut faceret, quod non ad optimum finem conduceret, tum ut quæcumq; moliretur, ea & optime perficeret, & ad summum bonum referret, it. n. 49. & seqt. ubi & Pythagoræ, Socratis & Plutarchi nomina explicat. Conf. citatus Carpov. in *Zugendsprüchen* p. 664. De Erasmo constat, illum genuinum nomen suum Gerhardus Gerhards, quia vocabula desiderabilem & amabilem indolem ipsi denotare videbantur, cum isto, quo postea innouit, *Desiderii Erasmi* commutasse. Voss. *de Theol. Gentil.* l. 3. c. 85. Quid? quod ipsis Pontificibus in assumptione novi nominis usitatum est, ut, qui fortè malefici antea fuerunt, *Bonifacii* appellentur, qui timidi *Leones*, qui rustici *Urbani*, qui improbi *Innocentii*, qui feroces *Clementes*, qui malè audierunt, *Benedicti*, ut saltem nomine ornamento sint dignitati. Vid. DN. WAGENSEIL. *alleg. loc. ex Polyd. Virgil. lib. 4. de Rer. Inv. c. 10.* jam dicta referens; quamvis etiam ibidem addat, non defuisse, qui alias mutandi nominis occasiones captarunt, ut *Aneas Sylvius Pius* salutari voluit, ut in se quadraret illud Maronis: *Vir pius Aneas.* De pulchro nomine JOSEPHI vid. Fritsch. in *annot. ad Capit. Josephi l. p. 144.* Inde etiam dicitur, quod præmium sit non modicum, pulchrum & honestum

stum habere nomen, cum à nomine & cognomine multoties sumatur & permiffa fit argumentatio. Guil. Bened. *alleg. loc.* Eberh. *in loc. ab Etymolog. n. 1.* adeò, ut fi venderentur, maximo emi deberent pretio. Joh. Andr. *in cap. 1. §. de depof. §. c. 16. §. de praebend.* Imò

*Nomina sunt omen, venturi praescius Idmon
Fertur § Hyppolitus dilaceratus equis.*

XIV. Nullam tamen hinc cum Limn. *alleg. loc. n. 74. 75.* agnoscimus (*) fatalitatem nominum, quòd committere dicit Estienne Pasquier *es recherches de la France livr. 4. chap. 24.* & autor sequentium:

Il ne faut plus nominer Henrys les Roys de France :

La mort par deux cousteaux, § un esclat de lance.

A tué trois Henrys ; l' un joustant à cheval,

L' autre en son cabinet, le tiers en sa carosse.

Cinq Roys du nom de Jacque, ont fait croire à l' Escosse

Qu' il y a dans les noms quelque secret fatal.

h. e. non amplius Reges Gallia nominari debent Henrici. Mors per duos cultros § unum fragmentum Lanceæ interfecit tres Henricos: unum equestris Lanceâ ludentem in equo, Alterum in conclavi suo secretiore, tertium in suo carpento. Quinq. Reges nomen Jacobi habentes, fecerunt, ut credatur in Scotiâ nominibus inesse aliquod secretum fatale. Sic nomen Philippi prorsus ominosum esse Magnatibus tradit Richt. *in axiom. œconom. ax. 4. exempl. 2.* Et apud Würffbain. *in Relat. Histor. p. 6. pag. 166.* sequentia hâc de fatalitate habentur: Bey welcher Stadt Padua neben andern an des daselbstigen befindlichen Antenoris Grabstatt/ und dem dabey gefundenen Schwerdt 7. Vers des hauptfächlichen Inhalts begriffen seyn: So oft dieselbe Stadt einen Regenten / dessen Nahmen von dem Buchstaben A seinen Anfang nimmt / haben würde / so oft werde Sie allerhand Ende rung und Gefahr ausstehen müssen / welches auch bey dem Antenore, Attila der Hunen / Agilulpho der Gothen König / Actiolino dem Tyranno, Ansedisio seinem Vetteren / Alberto Scaligero und Andrea Nerio der Cararienser Obersten in der That erfolgt ist. Item porro: Bey welchem Paff denn merckens werth ist / daß auf manchen Nahmen sich was besonders zugetragen hat: Als da zum Exempel bey den alten Römischen Keysern alle und jede / welche das Wort Caji zum Vornah?

Vornahmen gehabt haben / nehmlich C. Julius Caesar, C. Tiberius, C. Caligula, C. Galba; C. Vitellius / und andere / unnatürlichen Todes gestorben seyn. So hat man auch bey dem Nahmen Sexti erfahren müssen / was er in der Stadt Rom für Jammer und Noth angerichtet hat / darauf denn nachfolgende Vers geschmidt worden seyn: Sextus

*Vendit Alexander Sacramenta, Altaria, Christum,
Emerat ille prius, vendere jure potest.
Sextus Tarquinius, Sextus Nero, Sextus iste
Semper sub Sextis perdita Roma fuit.*

Darbey auch noch ein anderer Fall vorhanden ist / welcher massen unter den Fürsten des Reichs / drey einerley Namens und Geschlechts innerhalb 100 Jahren ein vornehme Stadt zu dem vierdenmal mit allerhand Belägerung angegriffen und verfolgt haben. Hactenus ille. Zu Erfurth in Thüringen solle man keinen in Rath / der Peter heist / nehmen / teste Mart. Zeiler. in *Miscellan.* pag. 240. nec non in *Tract. de dec. Circul. sub Circul. Saxon.* in verbo: Erfurth / It. Wo ein Johannes im Haus sey / da schlag der Donner nicht ein / und da er gleich einschlug / so thäte er doch keinen Schaden. Id. p. ead. In Misnia familiâ nobili, quæ tria sibi elegit peculiaria prænomina, de quâ antea, nisi unum imponatur infanti recens nato, illum quasi fataliter mori, asserit Dietherr. in *contin. Besold.* p. 438. sub voc. **Namen.** Pari modo & Comitem Olivariensem Don Caspari de Guzman, filii sui naturalis A. MDC XLII. publicâ agnitione legitimati, nomen *Juliani*, in baptismo ipsi impositum, utpote Hispaniæ Regibus semper infaustum, abrogasse, eumq; *Heinricum Philippum* vocasse, doc. Becm. *alleg. loc.* Vid. omninò Dn. P. Moller. in *dictâ Dissert. de fatalib. person. nomin.* ubi plura ejusmodi nomina secundum seriem alphabeticam congesta reperies. Verùm enim verò in omnibus hactenus adductis exemplis nudis nominibus effectum talismodi nuda tantùm tribuit superstitio, non vera aliqua religio. Carol. Paschal. in *legat. c. 7.* Nomina enim mera sunt accidentia, atque aded accidentia, ut neutiquam sint res, sed rei ab animo ficta nota. Jul. Cæsar Scalig. *exerc. 266.* Optime hinc Bornmeister. in *lib. cui tit. Neu: eröffneter Schau: Platz der Kayser / pag. 1028.* die Namen / inquit, die Tag / der Ort haben an und vor sich selbst keine Krafft / oder Würckung / durch welche den Menschen könte

Könte ein Unfall zugezogen werden / und ist demnach nicht auſſer al-
 len Aberglauben / wenn man darinnen etwas beſonders ſuchen wol-
 te / da doch nichts zu finden. Gleichwol muß es was ſeyn / das ſolche
 wiederige Fall verurſachet : Was es aber ſey / das läßt ſich nicht an-
 ders / als durch Muthmaſſung aus Ermangelung anderer Gründe
 ſchließen. Und könte man demnach da hinaus gehen / daß ein ſolch
 mächtiges Weſen ſeyn müſſe / durch welches Gottes Wunder-
 Regierung / aus dem Menſchlichen Verſtand ganz unerforſchlichen Ur-
 ſachen / etwas ſolches will verrichtet haben. Multo minus (S) cum
 Linn. alleg. loc. n. 76. nobis arridet ſic dicta Cabala, cujus munere
 profundam aliquam è nominibus eruere excellentiam haud pauci
 haectenus laborarunt. (VI) *Amor modestia*. Huc Scriptores non-
 nulli *Anonymi* aut potiùs *Heteronymi* referri queunt, qui plurima
 ſcripta aut nullo plane nomine ſubſcripto, aut potiùs aſſumto alie-
 no in lucem edunt. De quibus Geiſler. in *Differt. de Script. Ano-
 nym. th. 6.* ubi inter alia exempla non immeritò *Guſtavum Selenura*
 i. e: *AVGVSTVM, Brunsvicensium & Luneburgensium Ducem*,
 omni literarum genere excultiſſimum Principem, eo nomine cla-
 reſcere tradit; præprimis verò Vincent. Placc. de *Script. & Scri-
 ptor. Anonym. atq; Pseudonym.* in quo tractatu ad ſesquimille omnis
 generis argumenti linguarumq; ſcripta, partim nullis, partim falſis
 Nominibus præfixis antehac edita, ſuis Auctoribus reſtituit. His
 addi poteſt Linn. cit. loc. n. 72. qui ingenere de Autoribus heterony-
 mis ſic loquitur: *Hodiè licentiſo hoc ſeculo, numero plurimos reperire li-
 cet, qui, neſcio quâ gravitate, cum Edmundo Capiano concert. Eccl. Angl. 3.
 ſepius & nomina & veſtes mutant & Protheo mutabiliore in teatro li-
 terario apparent. Ita mox videbis Eberhardum à Weibe, mox Durum di
 Paſcalo, mox Waremundum ab Ehrenberg, mox Mirabilem de Bona Caſa
 unum eundemq; Politicum conſtituere.* (Quem proinde Dan. Otto de
Jure P. cap. 10. in princ. Proteum in nomine, quidam verò qui ſe
 Dominum Chriſtophorum von Burgerſdorff appellare amabat, in
 Claſſico illo, ſub tit. *Erinnerung von der Calviniſten Art und Feind-
 ſeligkeit* / propterea traducit, & den Naſenweißen Hoff Schul-
 ſüchſiſchen Doctor Edelmann nennet / hunc tamen contra Sarcas-
 mum illius, Author der Ableinungen und Gegenerinnerungen / ſo-
 lide defendit.) *Nunc erit (Petrus) Syringus, qui modò (Juſtus) Spring-
 ger. erat: Ant. Benbellona de Gudentiis dabit Bartholomæum Gæ-
 ricium. Regius Selinus, Chriſt. Ibraſybulus, Chriſtianus Aleman-*

mannus, unum representabit Basilium Monnerum. Tortus, qui contra Regem Britanniae scripsit, Bellarminus erit: Harminius de Mosa, Hermannus Fabronius, Carolus Scribanus, Jacobus Keller. Tantum Linnæus. Sic porro Ambrosius Wolffius erit Christophorus Hardefianus; Messalinus, Salmasius; Franciscus Burchardus, Andreas Erstenbergius; J. Gu. Altherius, Janus Gruterus; Nicolaus Bellus, Michael Caspar Lundorpius; Latinus Pacatus, Dominicus Baudius; Basilius de Varua, Andreas Libavius; Sibaldus Brandinus, Bartholomæus Pitiscus; Joachimus Vrsinus, Christianus Becmann; Joh. Werner Gebhard, Hippolitus à Collibus; Tilmannus de Benignis, Joh. Gœddeus J.C.; Manhorst, Caspar Obfopæus; quibus annotata jungi poterunt Dietherr. in contin. Besold. pag. 438. ubi refert, Anno 1670. Veriburgi prodisse larvam detractam, h. e. brevem expositionem nominum, sub quibus Scriptores aliquor Pseudonymi, recentiores inprimis, latere voluerunt. Et post Vincentium Placcium, Johannes Deckherr. in Conjectur. de Script. Aespot., Pseudograph. &c. & Thomaf. de plagio literar. &c. (VII) Dotes animi & corporis. Hæc mutatio ut plurimum ab aliis descendit, qui vel pristinum nomen planè immutant, vel illi novum aliquod agnomen addunt. Sic qui prius Tyrtamus, post à divino suavissimæ orationis fluxu Theophrastus: qui prius ab avo Aristoteles, postea Plato, vel ab humerorum latitudine, vel potius à latissimâ felicissimi ingenii ad dicendum disputandumq; copiâ, ductâ mutationis ratione, nominatus. Linn. d. l. n. 70. Menoch. d. A. J. Q. lib. 2. c. 218. n. 9. 10. 11. & seq. ubi de Homero, Cicero & Archid. Poëtâ. Sic Vespasianus amor & delicia generis humani, Joachimus, Elector Brandenburgicus, Nestor Germanicus, Fridericus, Dux Saxoniae, bellicosus, & filius ejus Albertus, animosus itemq; Germania Dextera & Hector, Henricus, Pius, Fridericus, Sapiens, Johannes, Constanus, Fridericus, Magnanimus & sic porro fuere agnominati. Lucius Sicinius Dentatus ob ingentem fortitudinem appellatus Achilles Romanus. Johannes Christophorus Oelhoffius Jctus, Consiliarius Norimbergensis, quondam hujus Academiae Procancellarius, à quodam magni nominis viro Inventarium Politicorum Imperialium fuit dictus. Dietherr. in addit. ad Besold. Thes. p. 680. A dotibus corporis ipsa Familia ENGELSCHALLIORUM (absit tamen arrogantia dictis!) nomen suum sortita esse videtur, quorsum spectat historia, quæ mihi ex libro quodam Genealogico

logico sub hisce formalibus innotuit: Die Engelschalle haben vorhin Falckenauer geheissen / nehmlich es ist einer von Falckenau an Lianes Fürsten Hoff gewesen / und hat sich ehliche Jahr daselbst gehalten / bis er wegen seiner treuen Dienste zum Cämmerer ist angenommen worden / bey welchem Ambt er sich eine lange Zeit wohl und ehrlich bey Hoff gehalten; Einmahls ist ein Gespräch über der Tafel gehalten worden / und hat die Fürstin desselben Orts angefangen: Er sehe wie ein Engel / darauf der Fürst gesaet: Ein Schaleck darneben / uff solche Reden / so geschehen / hat man ihn nicht mehr Falckenauer / sondern den Engelschaleck genennet / bey welchem Nahmen es auch verblieben. In seiner Kundschaft und Wappenbrieff hat man genauere Nachricht gehäbt / dasselbe ist alles durch Feuersbrunst zu Olßniz mitverbrennet worden &c. Huc facit Paul. Fürstens Wappenbuch / ubi p. 2. fol. 61. & insignia & familiam inter Nobiles Bavaricos relata videbis. Sed enimverò quæ multas hactenus hâc in re presere fata, ea etiam in nostrâ experti fumus familiâ, dum plurimi à genere illo nobiliori descivère.

XV. Consideratâ hactenus *Formâ licite* mutationis, nunc ad *prohibitâ permutacionis* formam accessum facimus, quæ toties contingit, quoties quis sciens prudensq; atq; ita dolose in alterius fraudem & præjudicium nomen immutat. Hæc enim est *Differentia specifica* inter permissam & prohibitam nominis mutationem. Et prout alias in *Crimine Falsi* inter alia tria potissimum concurrere debent requisita, Fachin. lib. 1. contr. 94. Mynsing. in §. item *Lex. Cornel. Inst. de Public. Judic. Afflict. dec. 21. n. 12. Thoming. cons. 15. n. 17.* Ita & in præsentî mutatione nominis, tanquam *specie quâdam falsi*, necesse est, ut quis hoc faciat *sciens & dolosè*. Dolus enim falsi causa proxima. l. 27. ff. ad L. Cornel. de Fals. l. 16. de Test. l. 21. C. eod. *Novell. 73. in præfat.* & sine eo non committitur l. nec exemplum in verbis: *cum non nisi dolo malo falsum committentes crimini subjugentur.* 20. C. ad L. Cornel. de Fals. c. homines. c. 25. autem c. 22. *quæst. 2. Menoch. d. l. n. 1. & de præsumt. lib. 5. præf. 20. n. 51. Mascard. de Probat. lib. 2. concl. 739. n. 12. Farinac. quæst. 150. n. 273. Petr. Gregor. lib. 36. c. 1. n. 6. & c. 5. n. 2. Theodor. in judic. Crimin. cap. 8. aphor. 1. lit. b. Carpz. p. 2. quæst. 39. n. 6.* Nec tamen sufficit dolus præsumtus, sed verè illum adfuisse probari debet. Carpz. d. l. n. 7. Eckolt ad tit. ff. ad L. Cornel. de Fals. n. 8. In dubio namque error potiùs, quàm dolus in crimine falsi præsumitur. l. 5. C. de his qui sib.

adser. in test. l. 6. C. de Dol. Menoch. l. 3. consil. 221. n. 16. Boer. det. 16. Deinde etiam requiritur, ut id fiat *cum immutatione veritatis*, atque sic reali assumptione falsi alicujus nominis. Nec enim aliàs falsum statim committitur, si dolus fuerit adhibitus, nisi etiam veritas mutetur & pervertatur. *l. 23. ff. ad L. Cornel. de Fals. Novell. 73. in præf. Meier. ad J. tit. de Publ. Judic. n. 7.* Tandem denique *in fraudem & præjudicium tertii*. Falsitas enim non nocibilis ex *L. Cornel. de Fals.* puniendi non est, eaq; communis Dd. sententia est. *Farinac. alleg. loc. n. 291. & 292.* ubi multos alios autores allegat, itemque *Carpz. d. l. n. 10.* Hisce tribus requisitis concurrentibus fraudulenta atque sic prohibita inde enascitur nominis mutatio. *doc. l. nostrâ unic. C. de mutat. nom. & l. 13. ff. de L. Cornel. de Fals.* Add. *Wesensb. in Paratit. ff. eod. n. 8. Bertaz. consil. 408. n. 14. Farinac. d. l. n. 144. Theoder. d. l. n. 13. Carpz. d. l. n. 33. Hotom. consil. 35. n. 7. Menoch. d. l. n. 19. Petr. Gregor. cit. loc. n. 1. Anton. Pichard. ad §. 7. J. de publ. Jud. n. 17. Perez. ad l. nostr. unic. C. de mut. nom. Brunn. ad eand. Ludwell. in Exerc. E. 18. t. 7. b. Limn. l. 1. J. P. c. II. n. 58.*

XVI. *Duos* autem h. I. constituunt *modos*, sub quibus ista prohibita mutatio evenire solet. *Primum*, cum quis *non dissimulatâ personâ* alterius nomen assumit; *Secundum*, cum quis *personâ dissimulatâ* se alium esse mentitur. *Menoch. d. l. n. 19. Carpz. alleg. loc. n. 34. & 35. Anton. Pichard. alleg. loc. Limn. d. l. Eckolt. d. l. n. 5.* Quos modos, cum naturam hujus illicitæ mutationis omninò exhaurire videantur, non immeritò hîc meos facio, breviter simul ostenturus, quamam species ad unumquemque illorum sint referendæ. *Ad priorem* itaque modum, *dum scilicet quis non dissimulatâ persona alterius nomen assumit*, pertinet, (1) si quis alterius nomen, ipso dissentiente, assumit, cum per id confusio familiarum exoritur. Publicè autem interest, cognoscere nationes, ne clara & honestæ familiæ pereant & confundantur commixtione & suppositione infectorum, *arg. l. 1. §. 13. ff. de Ventr. inspici.* Vid. *Guil. Bened. de Test. in cap. Raynut. verb. de Clera. n. 57. & 58.* ubi plures hujus prohibitionis reddit rationes, itemque *Viv. aec. 324.* (2) si quis nomen mutat, ut scelera sua commodius & impunè perpetret, vel perpetrata in alios transferat, aut ipse etiam possit aufugere. *Id. Guil. Bened. alleg. loc. Salicet. ad leg. nostr. unic. Manz. ad §. 1. J. de Injur. n. 37.* In specie autem (3) si quis in celebratione contra-

ctûs

Et si aliud sibi nomen assumit, ne postea contraxisse dicatur, & ex instrumento convento excipere possit, se non esse eum, qui in instrumento dicitur promississe. Perez. *ad l. nostr. unic. n. 1.* Carpz. *d. l. n. 37.* Limn. *alleg. loc. n. 58.* Menoch. *cit. loc. n. 23.* (4) Si mercator ad fraudanda vectigalia, vel ingenere in præjudicium alterius nomen aut signum alterius assumit. Farin. *d. l. n. 142.* Brunn. *ad l. nostr. unic.* & Menoch. *d. l. n. 24. 25.* ubi & de Notario aliud signum sibi assumente agit, cui addi potest Perez. *diſt. loc. quo dicit: Sic § Tabellio signum semel assumtum § consuetum citra falsi crimen mutare non potest.* (5) Si quis fingit se creditorem falliti mercatoris, cum non sit, in præjudicium aliorum. Bertaz. *consil. 538. n. 1.* Farin. *alleg. loc. n. 98.* Carpz. *d. l. Theod. d. l.* (6) Si quis falso diplomate vias commeat, *l. 27. §. 2. ff. ad L. Cornel. de Fals. ibiq; Gothofr. Petr. Gregor. d. l. n. 6.* (7) Si quis aliena insignia, privilegia & titulos altioris ordinis sibi adscribit. *d. l. 27. §. 3. ff. d. L. Cornel. de Fals. Paul. 5. Sentent. 25. §. 11. 12.* Carpz. *d. l. n. 36.* Farinac. *d. l. n. 80.* ubi & infimul de utentibus vestimentis alienis agit. Petr. Gregor. *d. l. n. 6.* Theoder. *alleg. loc. n. 5.* Loquor verò hie de fraudulosâ & ad æmulationem alterius factâ assumptione Insignium. Aliàs enim quemadmodum nomina citra fraudem cuilibet licet assumere ad beneplacitum, Ita etiam eodem cum temperamento, cuilibet liberum erit, sibi fingere insignia. Vid. Limn. *7. P. lib. 6. c. 6. n. 42. § seq.* Inprimis autem Plebejis haud erit permittendum, ut nobilia sibi assumant insignia, galeam perforatam coronatamve, nisi per longam temporis possessionem assensu Principis confirmata sint & præscripta. *Id. n. 43.* Vultej. *consil. 17. n. 49. Vol. 3.* (8) Si quis falsum genus vel parentes falsos fingit, quo quid alienum interceptari possideatvè. Paul. *d. l. §. 10.* ibidemque Cujac. Gothofr. *ad l. 13. ff. ad L. Cornel. de Fals. lit. S.* Tulden. *ad l. unic. C. de mut. nom.* (9) Si quis se pro Nobili aut Doctore gerit, cum non sit, *arg. l. 27. §. f. ff. ad L. Cornel. de Fals.* Farin. *adduct. loc. n. 87.* Carpz. *d. l. n. 36.* Perez. *d. l.* Brunn. *d. l. n. 2.* Menoch. *cit. loc. n. 21.* Mynsing. *de prob. c. 5. n. 4.* Theoder. *in Jud. Crim. d. l. n. 6.* Id quod tamen eatenus procedere statuunt Dd. quatenus quis actum aliquem facit Nobili aut Doctorei convenientem, perq; illum alios fallit. Secus si verbo tantum se Doctorem jactat; Tunc enim nullo subsecuto effectu, mendacium quidem committere atque sic aliam extraordinariam pœnam mereri, non verò teneri falsi pœnâ, censent,

uti annotavit Alexand. in *addit. ad Bartol. in l. eos. §. qui se pro milite. ff. ad L. Cornel. de fals. Menoch. d. l. n. 22. Carpz. d. l. n. 37. Farinac. alleg. loc. n. 87. 88. Theoder. d. l. n. 6. Schüz. in compend. Lau-
 terb. ad tit. de Fals. p. 701. (10) Si quis se fingit Comitum Palati-
 num, creat Notarios & legitimat spurios, cum non sit Comes Pa-
 latinus. Farinac. d. l. n. 84. aut si quis Nobilem ex insigni ac præla-
 rā familiā se natum profitetur & ab aliis vel huius vel alterius fa-
 miliæ Nobilibus eo nomine pecuniam, vel aliud quicquam emendi-
 cat aliove modo eosdem fallit, lucro & commodo suo aliorumq;
 damno. Carpz. alleg. loc. n. 38. (11) Qui se pro Studiofo, cum
 non sit, gerit, quod ex matriculæ inspectione probari posse, vult
 Br. in l. 1. C. de rebus cred. Dec. consil. 457. Paris. 4. consil. 159. in fin.
 Theoder. d. l. n. 7. (12) Qui se Notarium esse affirmat, cum non
 sit creatus, Marf. sing. 35. Unde ab ejusmodi Notario instrumen-
 tum confectum non valet. Br. in l. 6. §. 1. n. 7. ad L. Jul. Repet. ne
 quidem ad pias causas Bl. in l. 15. §. 3. de Test. milit. quia privilegium
 testantis vel heredis vel legatarii non tollit delictum scribentis.
 Mars. sing. 569. n. 4. Interdum tamen sustinetur ejusmodi Instru-
 mentum, de quo Theoder. d. l. n. 8. (13) Si quis se Clericum esse
 dicit, qui tamen non est. Menoch. d. l. n. 21. Farinac. d. l. n. 85.
 ibidemq; allegati Autores. (14) Qui se Nuntium alicujus Regis
 vel Domini facit, cum non sit, Farinac. cit. loc. n. 83. (15) Qui se
 pro Prætoris aut alio magistratu, usurpatis illicitis insignibus, ge-
 rit, cum tamen privatus homo sit. Petr. Greg. d. l. n. 6. (16) Si
 quis militiam confingit in alterius terrorem vel necem, l. 27. §. 2.
 ff. ad L. Cornel. de Fals. Paul. l. 5. Sent. tit. 25. §. 11. Gothofr. ad l. 13.
 ff. ad L. Cornel. de Fals. lit. 8. Petr. Gregor. d. l. Farinac. d. l. n. 82.
 (17) Qui facit se Procuratorem, cum non sit. l. 14. ff. de condi-
 caus. dat. caus. non sec. l. 19. C. de furt. Farinac. d. l. n. 89. Theoder.
 alleg. loc. n. 11. E. contra nomine proprio si quis intentaverit judi-
 cium & post litis contestationem mutaverit & egerit procura-
 torio, non est licita ista mutatio, quare reus est absolvendus
 & actor condemnandus in expensas. Bald. consil. 125. Vol. IV.
 (18) Quando minor, animo decipiendi alterum, se majorem pro-
 fitetur, prout à Scabinatu Lips. responsum fuit Judici & Scabinis
 in Waltersdorff: Da H. R. sich wissentlich und vorsehlicher Weise
 andere Leuthe zu betriegen vor mündig ausgegeben/ so möchte er des-
 wegen umb 1. neu Schock in Straffe genommen werden. Carpz.
 sep.*

sep. alleg. loc. n. 42. (19) Denique hinc etiam aliquo modo locum habet & illud, si Capitanei seu milites stipendiarii salarium & stipendium pro pluribus equis & militibus, quam habent, recipiunt. Albert. in rubr. ff. ad L. Cornel. de fals. n. 10. Farinac. d. l. n. 95. Capitain. so blinde Nahmen in ihren Seeffel verrechnen/ sollen vierfache Restitution thun. Holländisch Kriegs-Recht/ art. 70. cui addi possunt Königlich Schwedisch Kriegs-Recht/ art. 91. 92. seq. Ehursfürstl. Sächsisches R. R. art. 17.

XVII. Pervenimus jam ad alterum prohibita mutationis modum, nimirum si quis personam dissimulat a se alium esse mentitur, id quod ob maximam similitudinem inter duos aliquando repertam non semel usu venisse comperimus. Sic in lege antiqua notum est exemplum Jacobi, qui patri falso respondit, se esse ejus filium Esau. Gen. c. 27. relatum in c. queritur. §. 1. c. 12. quest. 2. §. in c. ult. c. 22. quest. 2. Alia ejusmodi exempla suppeditat Valerius Maximus l. 9. cap. 15. ubi ostendit, plures extitisse, qui per mendacium se in alienas familias inferuerunt. Quale illud est, quod Cæsari Augusto evenit, cujus filium se esse quis assererat, tanta erat ejus oris similitudo. Repertus est etiam, prout idem autor Valerius Max. loquitur, qui se diceret Q. Sertorii filium; quem ut agnosceret uxor ejus, nulla vi compelli potuit. Et Trebellius Calca ob formae similitudinem se asseveranter Clodium tulit, & parum abfuit, quin Centumvirali judicio heres ei non existeret. Et Cornelio Syllâ Dictatore existente repertus est, qui in domum Cn. Asinii Dionis irrupit, filiumque ejus patrii Penatibus expulit, vociferando, non illum, sed se Dione esse procreatum. Eodem Praeside Reipublicæ, sunt itidem verba Valerii, in consimili mendacio muliebris temeritas Mediolani repressa est, quæ se pro Rubria quadam perinde, ac falso credita esset incendio periisse; nihil se pertinentibus bonis inseruit. It. barbarum quandam, ob eximiam similitudinem, quâ Ariarathen, Cappadociae Regem, referebat, regnum penè affectasse, scribit idem Autor Valerius Max. d. l. Refert etiam Plin. lib. 7. Natur. histor. c. 12. & Solinus Polyhistor. c. 4. Artemonem tantâ formae similitudine fuisse cum Antiocho, Syriae Rege, ut Laodiceæ conjux Regia, necato jam Antiocho, mimum per eum commendationis regniq; successione peregerit. Testatum quoque reliquit Paulus Æmil. l. 2. de gest. Franc. nec non Lips. in monit. Polit. extitisse, qui se Baldvini Cæsarem esse prædicaret, quem tamen in prælio contra Bulgarios

garos constanti famâ cæsum esse perhibebant, eò, quod gravitatem ore, quàm maximè fieri potest, præ se ferebat, venerationem sui captans, majestatemq; concilians, quò factum, ut Flandriæ Nobiles hominem Comitem Augustumq; salutantes, jura ab eo peterent, quod ille ad majestatis suæ fidem faciebat, nomina commemorans, nobilitatemq; ac egregia facinora majorum natu stemmataq; familiarum, à quo quisque esset progenitus. Convictus tamen à Ludovico M. Franciæ Rege, ex mandato Johannæ, id temporis Balduini filix, laqueo strangulatus fuit, non tamen sine plebejula rumoribus, quæ patrem ab improbâ filiâ in ligno suspensum tunc & diu postea differebat. Vid. Forst. in not. *Polit. ad Tac.* Sic & *Arnaldus* quidam *Tillius* Martinum Guerram ita formâ & facie representavit, ut & ipsius Martini uxorem affinesq; falleret, qui detectâ fraude & dolo, luit pœnas emeritas: sicuti latum est solenne Arrestum Tolosæ, quod deinde Corasius suis illustravit commentariis. Vid. Menoch. d. l. n. 32. Thuan. l. 26. *Histor. p. 525.* & Autor *der Monatlichen Unterredung einiger guten Freunde / de An. 1692. Mens. Jul.* Notissima etiam historia est, quæ de *Annâ Clevenst*, Henrici VIII. Angliæ Regis, desertâ conjuge, refertur; Scilicet extitisse quandam mulierem, quæ post mortem ipsius A. 1559. se illam Reginam, ac quasi adhuc in vivis esset, falsò fingeret, donec tandem fraude manifestatâ perpetuò fuit incarcerata. Conf. id. Autor *der Monatlichen Unterredungen / de An. 1689. Mens. Dec.* § quid. in *append. p. 1269.* Item An. 1608. *Bartholomæus Lancestus Senensis*, falsissimus & scelestissimus homo, in civitate Parisiorum apud Regem & alios Primates, *Burghestorum* cognomen & insignia usurpavit, simulatevè se filium *Pauli Quinti* asseruit, & sub eo prætextu plures à diversis pecuniarum notabiles quantitates extorsit, donec tandem re compertâ carceratus & in dictâ civitate postea suspensus fuit, cum prius ante fores Illustrissimi & Reverendissimi Domini Nuntii Apostolici, cum accensâ candelâ in manibus retentâ, se falsum dixisse & mentitum fuisse, publicè & coram omni populo falsus esset, ac deinceps flammis consummati cadaveris cineres in amnem projecti fuerunt. Farinac. d. *quest. 150. n. 86.* Sic suo tempore fuisse quendam in Moscoviâ, qui pro Magno Moscoviæ Duce *Demetrio* se falsò jactitaverit, Meteran. *histor. belg. lib. 25.* refert, & insequentibus annis Wittebergæ & aliis locis non sine vitæ dispendio aliquis *Baro generosus* audiri voluit. fec. Theoder. in

der. in *Jud. Crim. d. l. n. 6.* Id quod & meo tempore Lipsiæ aliquando contigisse memini. Plura exempla etiam habemus in *Jove Plautino, Don Sebastiano, Rege Portugallie.* Limn. lib. 1. J. P. c. 11. n. 59. in primis verò Author Belgicus Theatri Tragici, *van het Treur-Tonneel der Derluckytigen Mannen onser Eeuwe*, in vita ipsius, qui lectorem sine suspensio judicio dimittet, quod & facit Author Gallicus in *Tractat. sub Tit. Dom Sebastian Roy de Portugal, dans la 3me partie à la page. 235.* Conf. Petr. Greg. *d. l. n. 1.* Carpz. *d. l. n. 34.* Menoch. *d. l. n. 30. 31.* Anton. Pichard. *ad §. 7. J. de publ. Jud. n. 17.* Joseph. *lib. 7. antiq. Jud. cap. 14.* tandemq; novissimè Joan Baptista de Re- coles, qui An. 1683. Amstelodami integrum edidit tractatum de ejusmodi nebulonibus, qui Imperatorum, Regum, Principum alio- rumq; personas falsò professi sunt.

XVIII. Explicatâ huc usque Forma tum licitæ tum prohibitæ mutationis, restat, ut *Effectum* & *Contraria* laconicè adhuc conside- remus. *Effectus* igitur *permisæ mutationis*, est, quod illa ipsa sit extra pœnam, arg. *l. nostr. unic.* imò quandoque præcepta, necessària & utilis, id quod ex hæcenus allegatis exemplis patescit, in primis au- tem ex eo, quod libertus manumittentis, & arrogatus arrogantis, itemque institutus sub eâ conditione instituentis nomen debeat as- sumere. &c. Perez. *ad l. alleg. unic.* *Effectus* verò *prohibitæ mutationis* incidit in *Crimen Falsi*, cujus pœnas varias videmus esse constitutas. Communiter quidem tradunt Dd., quod pœna falsi in homine nò- bili sit *deportatio cum publicatione bonorum*; in personâ vili *damnatio in metallum*; in servo *ultimum supplicium*, textus est in *l. 1. §. fin.* & ibi etiam Alber. *n. 1.* itemq; Marfil. *in rubr. ff. ad L. Corn. de Fals. n. 4.* junct. *l. si quis. 38. §. qui vivi testamentum. ff. de pœn. l. ubi falsi. 22. in fin. C. ad L. Cornel. de Fals. §. item Lex. Cornel. de Fals. 7. Inst. de Publ. Judic. ubi Glossa in figuratone casus, in verbo: ultimum supplicium & in verbo: deportatio. Farinac. d. quest. 150. n. 19. Carpz. d. quest. 93. n. 16. Theodor. d. l. n. 19. Petr. Gregor. *Syntag. Jur. l. 36. c. 3. n. 4.* & *cap. 5. n. 2.* in verbis: *hujusq; pœna &c.* Menoch. *de A. J. Q. libr. 2. cas. 306. n. 1. 2.* § 3. Verùm postquam pœna publicationis bonorum ob crimen falsi, perinde ac alia, certo modo remissa fuit in *auth. Bon. damnat. C. de bon. prosript. Novell. 134. cap. ult.* ac deportationis pœna hodiè am- plius in usu non est, sed in ejus locum successit *Relegatio*, vel quan- doque *fustigatio*, Carpz. *d. l. n. 17. 18. ibiq; Aut. alleg.* imò de Jure quoque Civili pœna falsi, pro qualitate admitti, ad *manus amputatio-**

*nem, & quandoque ad extremum supplicium, extendi potest. Novell. 17. c. 8. in pr. Novell. 134. c. 13. l. 22. C. ad L. Cornel. de Fals. l. 1. 2. C. de fals. monet. Idem non malè quis dixerit, poenam falsi hodiè esse arbitriam, ita, ut pro mensurâ delicti, urgentibus circumstantiis usque ad ultimum supplicium vel aliam corporis poenam inflicti-
vam extendi possit. Carpz. d. l. n. 20. Schulz. Synops. Inst. de Publ. Jud. lit. u. Farinac. d. l. n. 21. Perez. ad l. nostr. unic. n. 18. Zoef. ad L. Cornel. de Fals. n. 3. Cum quo etiam convenit Nemesis Carolina, art. 112. in verbis: Nachdem die Fälschung viel oder wenig/ boßhafftig und schädlich geschicht ꝛc. peinlich gestrafft werden. § art. 113. verb. der soll zu peinlicher Straff angenommen ꝛc. § art. 115. verb. und darzu an den Pranger / oder Hals-Eisen gestellet / mit Ruthen ausgehauen / des Landes verboten / oder sonst nach Belogenheit der Mifshandlung in andere Wege gestraffet werden. Neque huic dispositioni contrariatur constitutio. Jur. Saxon. Siquidem in art. 13. Land-Recht / l. 2. expressè dicitur in verbis: Dasselbe Gerichte gehet auch über unrecht Maß / über falsch Gewicht und über falschen Speise-
Rauff / ob man es überwunden wird ꝛc. Atque hinc in Foro Saxonico falsarii poenâ coercentur *arbitrariâ*, ut plurimum tamen *relegatione aut fustigatione pro ratione delicti*. Carpz. d. l. n. 24. *ibiq; Dd. alleg.**

XIX. His præmissis suâ sponte jam sequitur, *poenam prohibitæ nominum mutationis esse quoq; arbitriam*, ita, ut pro ratione doli & circumstantiarum, in primis autem damni exinde enati, poena carceris, relegationis, fustigationis, imò ultimi quandoque supplicii possit habere locum. Menoch. d. l. n. 20. Farinac. d. l. n. 139. Brunn. ad l. un. C. de mut. nom. n. 2. § 3. Hinc foemina cuidam plebejæ, quæ ex nobili familiâ se natam jactans, & bonis suis spoliata dissimulans, à nobilibus pecuniam emendicaverat, poenam temporalis relegationis dictavère Scabini Lipsiens. ad consultationem Quæstoris Dresdens. An. 1629. Mens. Octobr. Nec non An. 1587. Mens. Januar. in casu haud multum ab simili ab eod. Scabinatu pronunciatum fuit: Hat bemeldter Pels sich vor einem Pommerischen Edelmann / des Geschlechts der Pelsen und vor des Hauptmanns zu Stolpen Bruders Sohn fälschlich ausgegeben / und sich ferner gerühmet / daß er Landes Fendrich gewest were / und dessen dreyerley falsche Maß-Brieffe bey sich gehabt / und andern versezet und verpfändet / auch im Wirthshaus allerley Muthwillen mit Hauen und Stechen geübet ꝛc. So wird

wird er von wegen solches Falsches und geübten Verbrechen billich zur Staupen geschlagen / und des Churfürsten zu Sachsen 2c. un-
 ters gnädigsten Herrn Landes ewig verwiesen / *V. R. W.* Vid.
Carpz. d.l. n. 39. § 40. Pari modo & Scabini Jenenses An. 1623.
Mens. Decembr. pronunciarunt: Hat Johann Penicke in der Güte
bekandt/ daß Ihm nicht allein vor 28. Jahren/wegen verfertigten fals-
chen Brandbriefes/ auf eingehohlete Marpurgische Rechts Beleh-
rung/ die Rechte Faust abgeschlagen worden/ sondern auch hierauf
mit Betteln fortgefahren / und anfangs sich vor einen Schuldniener/
hernacher aber vor einem Pfarrer fälschlich ausgegeben/ da er doch nie-
mals dergleichen Aemter bedienet/ zu dessen Behuf er ihm vorangezo-
gene Kundtschaften zu Erfurth machen lassen/ alles nach fernern In-
halt seiner gütlichen Aussage / Als wird er um seiner Mißhandlung
willen/ andern zum Abscheu mit Ruthen öffentlich/ jedoch in Ansehung
seines Alters/ gelinder massen ausgestrichen/ und folgendes des Landes
ewig verwiesen. V. R. W. Aliud Exemplum memorabile adducit
Faber in Codice suo lib. 9. tit. 16. de mut. Nom. Def. 1. his verbis: Cum
Carnifex quidam honesti viri & advocati nomen sibi arrogasset, seq. pro
agnato publicè jactitaret, falsò tamen & dolo malo, ut probi & nobilis vi-
ri existimationem lederet, aut ab eo pecuniam, ne id faceret, extorqueret,
putavit Senatus (sacer Sabaudia) cadendum virgis, & exilio multan-
dum esse. Pœnam verò, ut vocant, honorariam, cui locus esse videbatur,
consultò prætermisit, quòd ejus conditionis homo jam infamis neq. honoris
jacturam facere ullam possët, neq. honorem, quem nullum haberet, alte-
ri dare vel reddere. Subjungens illud Bartoli: Mal da chi non ha,
dice la Campana di San Pietro.

XX. Cæterum quod aliquando & pœna capitalis hoc delictum
 subsequatur, non tantum docent exempla allegati Pseudo-Martini
 Galli, & Bartholomæi Lancefci Senensis aliorumq; plurium; Verùm
 etiam optimè hanc rem illustrat sequens casus, qui accidit *An. 1613.*
Mens. Octobr. & Nov. quiq; à Serenissimâ Viduâ Serenissimi Electo-
ris Saxoniz, Christiani II. pientissimæ recordationis, ad Scabinatum
Jenensem fuit delatus, de falsario quodam, qui ex Generosissima
Rantzoviorum familiâ oriundum falsò se jactaverat, & sub hoc præ-
textu à Serenissimâ Reginâ Angliæ, & aliis Principibus personis
ingentem pecuniæ summam, & ultra 24. mille trecentos & duo-
decim florenos extorferat; subq; hoc fucò, quasi à Diabolo obfes-
us esset, multos fefellerat: præterè in torturâ, quam Scabini Li-
psienfes

psienfes ei dictaverant, confessus fuit aliquot latrocinia, it. quod veneno, Mercurii nomen sortiente, non solum Serenissima Electorali Viduae, sed etiam illius Serenitatis victualibus Praefecto proditoria machinatione fata & mortem accelerare sibi proposuerit. Responsum ipsum sequentibus constat verbis: Auf überschickte peinliche und gültliche Aussage des gefangenen Claus Hörnen / so ihr uns / samdt vorigen Acten und Inquisition. Sachen zg. u. wie derselbe zu straffen / oder was sonst wider Ihn vorzunehmen sey / da er auch wiederum revocirte / wessen man sich denn also zu verhalten habe / euch zu erkennen zu geben / gebeten / demnach S. W. N. hat gemelder Claus Hörn beandt / daß er zu dem Ende sich vor einem von Ranzoven ausgeben / damit er unter diesem Namen ihm ein groß Unsehen machen / auch vor einen reichen vom Adel gehalten und desto weniger Betrug gegen ihn vermuthet werden möchte / Er habe das Ranzovische Wappen in Verschafft geführt / dadurch Königliche / Chur- und Fürstliche Personen / auch andere ehrliche Leuthe zu betrogen / daß er bey der Königin in Engeland fälschlich vorgegeben / als wenn sein Freund zu Paris Schulden halber gefangen säße / und unter solchem Schein von Ihr Königl. Majestät 10000. Rthlr. entlehnet bekommen / weit er sonderlich sich gestellet / als wolte er Ihrer Majestät Cammer Magd ehlichen / welche er gleichfals mit 150. Rthlr. aufgesetzt / Ferner daß er gegen der Churfl. Sächs. Wittiben / Unserer gnädigsten Churfürstin und Frauen / Cammer-Frauen gedacht und begehret / bey Ihrer Churfl. Gnaden allein zu seyn / auch deswegen dem Silber-Diener eine silberne Kanne zugesaget / wann Er Ihm solches bey der Cammer-Frauen ausrichten / und zu wegen bringen würde / Desgleichen daß er bey igtermelter Cammer-Frauen nach Ihrer Churfl. Gnaden Schatz und Geld gefraget / und derselben Schatz wegzubringen vorhabens / oder doch zum wenigsten Ihr. Churfl. Gnaden auf etliche 1000. fl. zu betrügen / nachmals aber sich heimlicher Weise davon zu machen willens gewesen / Weiters daß er an dem Fürter-Marschalck heimlicher weichtlicher Weise Gewalt zu üben / mit denselben bey sich habenden Messern umbzubringen / hernach seine Kleinodien / Contrafait / Baarschafft / und anders / zu sich nehmen / und davon zu lauffen ihme vorgenommen / It. daß der Junge M. eine falsche Vorschrifft von Gerhard von Ranzoven an Herrn Hoffmeister M. gebracht / welche mit seinem guten Wissen gestellt / und er der Hörn hätte daselbe selbst besiegelt / verhoffend an den Churfürstl. Sächs.

Sächs. Widdums-Hoff zu kommen/ und weren derselben Gefellen 7 die mit Ihm in ein Horn geblasen/ daß er auch die Churfürstl. Sächs. Witte mit dem Mercurio hinrichten/ und den Bistt entweder in Speise oder Franck beybringen. It. daß er 4. Mordthaten auf der Lüneburgischen Heide/ jedoch ohne Hand-Anlegung/ helfen begehen/ und habe er zur Ausbeute bekommen von dem erstberaubten 3000. Thaler/ der ander hat bey sich gehabt ungefehr in die 2000. Thaler/ der dritte bey 4000. davon Horn sein Antheil empfangen/ den 4. Entleibten hette er und seine Gesellschaft nichts nehmen können/ dann Sie die Flucht nehmen müssen/ Leglich daß er in Hollstein/ in Engeland/ in Dennemarek und Teutschland viel Leuthe aufgeseket/ und dieselbe über die 14000. Gilden schändlich betrogen/ Da nun in gehaltener Nachfrage sich befindet/ daß die 4. um ihr Leben gebracht/ und mehr besagter Claus Horn würde/ auffer dem Gezeugnis des Orts/ da er peinlich angegriffen/ vor Richter und Schöppen und einen Notario ungebunden und ungedrohet/ auf anderweit vorgehendes Befragen auf seiner gethanen Ubrigkeit verharren/ So ist er/ wegen solches seines begangenen vielfältigen Falsches/ grosse Aufsehung und Betrug/ Mordthat und Rauberey/ und andern hochstrafflichen Verbrechenen/ ohngeacht derselbe folgendes wiederumb vor öffentlichen peinlichen Gerichte es wiederuffe/ zur Richtstatt zu schleiffen/ sein Leib viermal mit glüenden Zangen zu reissen/ und nachmals mit dem Rade vom Leben zum Tode zu richten/ und alsdenn darauf zu legen.
V. N. W.

XXI. Tandem denique deducimur ad *Contraria*. Quoniam autem hæc ipsa ex antecedentibus facile apparent; idcirco non opus erit, illorum explanationi diutius hærere. Breviter sunt illa, quæ vel ipsi mutationi contrariantur, quod fit, dum quis idem nomen retinet, vel ejusdem pœnæ. Atque ad hæc contraria pertinent omnes illi casus, in quibus mutatio nominis licita, ac consequenter pro impunitâ habetur.

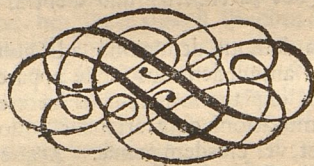
Sic, concessis à DEO clementer viribus, Dissertationis nostræ materiam non quidem eâ, quâ debuimus, ingenii dexteritate & præstantiâ, sed, quâ potuimus, humanâ imbecillitate ad
F 3 finem

finem perducimus, lubens meritoq; illius solidior-
rem pertractationem *limatioribus* judiciis relin-
quentes. Tu autem, *Lector Benevole*, magis
voluntatem in rebus altioribus aliquid peragen-
di, quàm ipsum laborem, ut æstimes, est, quod
obnixè rogitamus. Novissimè

*Si qua meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis,
Excusata suo tempore, Lector, habe.*

DEO immortali sit

*LAUS, HONOR ET GLORIA
SEMPITERNA.*

I. Qui

☉ I. ☉

QVI DOCTORANDI titulô in-
signiris, Amice,
Mutabis nomen diminuesq; tuum.
Diminues nomen, sed conduplicabis ho-
norem;

Et sic mutatô nomine Doctor eris.

Id quod boni ominis ergo
Nobilissimo DN. DOCTORANDO
gratulabundus impertiebatur

CHRISTOPHORVS Sonntag
SS. Theol. D. & Profefs. Publ. Primar.
h. t. Univ. RECTOR.

☉ II. ☉

Angelus ut nomen, sic dat Tibi, CANDIDE,
mores,

Nomen enim sine re nil nisi nomen erit.
Hinc Patriæ quondam, Patriq; Tuisq; quod opto,
Angelus & senii dulce levamen eris.
Unicum adhuc superest, à Te quod postulo,
nostram

Saxoniam postquam veneris atq; domum,
Nomine quæso meo veteres reverenter Amicos,
Quos nunc Patronos osculor atq; colo,
Et salvere jube, & multum longeq; valere,
Atq; agere ex votis cuncta gerenda suis.

Vivat

Vivat, quem quondam mihi conciliavit Amicum
 Altdorfina, meæ Præsidium Patriæ, (Heros,
 KNOCHIUS excellens! Vivat POELNIZIUS
 Quem Lauterbachi junxit amica Schola!
 Vivat uterq; diu felix, faustusq;, beatus,
 Saxonici nostri lumina magna poli!

*Amicissimi olim sui in Celeberrima Salana Commi-
 litis & Conviſtoris Filio, Amico itidem suo,
 de feliciffima ſtudiorum Academicorum Cata-
 ſtrophe ex animo gratulaturus deprop.*

GEORGIUS REICHARDUS *Sammer*/D.

☉ III. ☉

T*erra Varifcorum* genuit *TE*, *Porta* pro-
 bavit,

Lipſia recluſit Jura ſacrata *TIBI*.

Altdorffina Themis decorat tua tempora, Mater
Dreſda benigna diu ſit, maneatq;, precor.

*Hiſce Affini ſuo Optimo, atq; hætenus Auditori,
 nunc Fautori, de promeritis Brabeis Aca-
 demicis gratulatur, utq; condigni in foro
 ſequantur Honores, ex animo vovet*

HENRICUS *Lind*/D.

☉ IV. ☉

C*ur* mutas Nomen, cum vix præſtantius ullum
 TUO ſit, erudite *Themidis* Aſſecla:

Nempe quod amborum ſit *Conſpiratio ſancta*.

Nam quidquid *Angeli* ſonant, *Juſtitia* cluet.

Ecce, recens *Doctör* poſthac in *Jure* vocaris,

Ut nil, niſi quod æquum piumq;, audit, ſones.

Boni Ominis ergo ita gratulabundus alludit

FELIX *Spitz*/D.

V. JOH.

JOH. GOTFRIEDO ENGEL-
SCHALLIO

Nobilissimo Clarissimoq; Viro

JOH. CHRISTOPHORVS WAGENSELIIVS

S. P. D.

Significasti mihi, ENGELSCHALLI NOBILISSIME, Inaugurali, quam vocant, Disputationi, ad rite summos in utroq; Jure honores capeffendos, viam munituræ, selegisse te argumentum de *Nominum Immutatio-
ne*. Est illud tam lautum lepidumq; ut nihil supra, nec poteras facile in ullo alio, eruditionis tuæ lectionisq; copiam magis omnium oculis exponere. Non dissimulo, sæpe me quoq; Nominum Propriorum consideratio, sive torfit, sive rapuit in admirationem; & jure quidem bono, nam hanc curam ne quidem Supremum Numen, Optimus Maximus-que DEVS, a se voluit esse alienam. Mox enim cum primum hominem Adamum creasset, stitit illi feras, pecudes, volucresq; omnium generum, ut, quia,

Principis est virtus maxima nosse suos,

ipse, istorum omnium dominus futurus, singularum natu-
ram perspiceret exploraretq; & suum cuiq; nomen, pro di-
versa indolis habitudine inderet. Agnoscimus vel hinc,
quanta sapientia Adamum præditum fuisse necesse sit: quip-
pe, intima perspicere animantium, quorum nos pelles, cor-
nua, ungulas, villos tantum intuemur, aptumq; quod pro-
prietatibus eorundem respondeat, nomen accommodare,

G

meri-

merito divinæ sapientiæ affine visum est Platoni in Cratylo. Simul ista, quod obiter addendum, ad internecionem delent, malè conciliatos homullos, Adamo antiquiores, quos multum familiaris quondam mihi *Isaacus Peyrerius*, Doctus cætera Vir, & Incluti Herois, Serenissimi Ludovici Condæi Principis Bibliothecarius, non ex luto, sed cerebro suo eruderavit, novus Prometheus. Quod si enim seculis innumerabilibus ante Adamum, jam in orbe extabant homines ratione & sermone utentes, profecto non carebant animantia suis nominibus, nec opus erat ut Adamus nova excogitaret. Isti enim sine dubio, communem cum Præadamitis loquelam tribuere debet, qui hos admittit, quoniam sic ipsomet DEO Gen. XI. i. testimonium perhibente, ante universi hujus cunctylnum, *erat terra labii unius, & sermonum eorundem.* Amplius, patescit hinc Sacrosanctæ Hebraicæ Linguæ majestas & primæva antiquitas: nec enim alia, quam hac ipsa, Deus Adamo, de Animantibus propriis nominibus designandis mandatū impertivit, nec ipse alio idiomate effectum dedit, quod erat imperatum. Scio perbene aliud visum fuisse, ut ignobiliores taceam, *Scaligero, Grotio, & Vossio Patri*, magnis Nominibus; qui sibi persuasere, catholicam ante diluvium linguam, in linguarum confusione penitus intercidisse, neq; superare hodie, nisi quasdam ejus in cæteris linguis disperfas reliquias. Enim vero, extra controversiæ periculum positum est, de rebus prisca, magis antiquis, quam Recentiorum testationibus fidem esse adhibendam. Jam autem, quod Hieronymus ep. 144. edixit, *Hebræam linguam, qua Vetus Testamentum scriptum est, esse initium oris & communis eloquii, univèrsa credidit antiquitas.* Quin & favet huic opinioni ratio, eum ex sola Hebræa lingua, etymologiæ omnium nominum, quæ personis & locis, inde a mundi exordio, ad dispersionem usq; gentium, fuere indita, possint arcessi, & explicari. Tum vero servant universæ, quibus homines collo-

quun-

quantur linguæ, Hebræi idiomatis luculenta vestigia, referuntq; matricem suam linguam manifestis indiciis. Equidem, qui Hebræam linguam primigeniam negant, illud quod de originatione Nominum Propriorum, quibus personæ & loca ante linguarum confusionem insigniebantur, attuli validissimum argumentum, sic labefactare conantur, ut dicant, Nomina ista a Scriptoribus Sacris, in usum Hebrææ gentis, a naturali & genuino sono mutata esse, ut Latine *Sylvam Ducis, Herbipolim, Regiomontum*, pro vernaculis *Serbozgenbusch/ Birsburg/ Königsberg* dicimus. At, elumbis est hæc exceptio, quippe, si hoc erat Scriptorum Sacrorum, quod istis visum est, institutum, cui bono retinuerunt in suis libris, alia Propria Nomina, liquido Persicæ, Samaritanæ, Arabicæ & Ægyptiacæ originis? Nec magis Maronitæ, quos inter *Georgius Michaël Amira Edeniensis e Libano*, in præludiis Grammaticæ Syriacæ eminet, audiendi sunt, qui Syram, si-ve, quæ eadem est, Chaldaicam linguam, omnium primam faciunt, ipsa illa de Nominibus Propriis priscorum mortalium ratione usi, cum & eorundem significationes ad istam linguam quadrent. Quod, etsi in cæteris aliquatenus succedit, tamen cum ventum est ad Adami verba Gen. II. 23. *Vocabitur* (sit venia verbo, quod necessitas exigit) *vira, quia ex viro sumta est*, tum aqua eis hæret. Hebraice, ut *ישׁא Isch* pro viro, sic *ישׁא Ischa* pro foemina aut muliere, vox usitatis-sima est, cujus etymologiam ipse Protoplastus aperit, cum mulierem ideo dicit *ישׁא Ischa* vocari, quia *ישׁא ex Isch* hoc est viro, sumta est. Id Chaldæi cum suo idiomate conciliare non possunt, quia ad virum & foeminam significandos, destituuntur conjugatis vocibus: peritq; gratia allusionis apud illorum Paraphrastas, nam pro *Muliere* designanda, Onkelos *אחא Iteta*, Jonathan *אחא Itta* expressere, pro *Viro* vero innuendo, ille *בער Baal*, hic *גבר Gevar* adhibuit, hoc est, plane dissonas Viri & Mulieris appellationes, & nihil quicquam

affinitatis mutuo habentes. Imo, nonne hoc monstri simile est, nec reperiri, quantum mihi constat, & appello Hieronymi Megiferi Thesaurum Polyglottum, qui ex 400. tam Veteris quam Novi Orbis Nationum Linguis collectus est; nec reperiri, inquam, in Orbe universo Linguam aliam, in qua illa, quam Adamus inculcavit, Viri & Fœminæ appellationum analogia, quod tamen crebro fieri debuisse quis opinetur, obtineat: Lutheri enim Männin / & Symmachi ἀνδρῶν factitia sunt, *Virago* vero, qua voce Vulgatus Interpres, eam cum verbo *Vir* componendo, emphasin Hebræam utcnq; reddere studuit, non *mulierem simpliciter*, quæ tamen significatio unice est hujus loci, sed *mulierem fortem, animo & virtute virili præstantem*, notat, unde *Dirva virago Diana*, apud Senecam in Hippolyto, & bello, *metuenda virago Pallas*, apud Ovidium 2. Metam. Recte igitur Lyranus: *Virago, non signat mulierem de viro sumptam vel derivatam, sed viriliter agentem.*

Rursus autem ad DEVM redeo, cui non tantum curæ cordiq; fuit, ut rebus vera Nomina imponerentur, verum idem etiam aliqua, quæ non satis ominata visa sunt, immutavit. Hoc imprimis circa *Abrami & Sarai* nomina factum esse verisimile evadit, si verum fuerit quod Cabbalistæ tradunt, Abramum nullam prolem gignere, nullam Sarai parere potuisse, nisi pro antiquis appellationibus, *Abraham & Sara* voces, divinitus substituerentur. Quod, ipforum effatum, tanquam indubiæ veritatis, famosis suis nongentis Conclusionibus etiam inseruit, Seculi sui Phoenix, *Johannes Picus Comes Mirandulanus*. Nec fuit alienus ab hoc mutandi Nomina cœpto SERVATOR noster, atque, quod S. Justinus Martyr in Dialogo cum Tryphone observat, sicut a DEO in Veteri Testamento nomina sunt immutata Abrahamo & Saræ, & novum cognomen datum Jacobo; ita quoq; in Novo, Servator, nonnullis Discipulorum suorum Johum nova adjecit nomina, Petro scilicet, & Jacobo, & Johanni filijs Zebedæi, quos

Filios

Filios tonitrus appellavit, ut se eundem esse, quem Patriarchæ coluerant, comprobaret, & dominium suum declararet.

Illud miretur quis, olim apud Judæos more fuisse receptum, ut præter parentes, etiam alii, arrepta undecunq; occasione, ex se minime natis, nominum imponendorum potestatem sibi vindicarent. Extat in eam rem locus insignis in libro Hebraico de Vita Mosis, quem ego MS. teneo, & quem publice editum, erudita Versione ac Notis illustravit, Vir ingenio & munerum dignitate Maximus, *Gilbertus Gaulminius*, Supremæ Parisiensis Curiaë Senator primarius, & Libellorum Supplicum ad Christianissimum Regem Curator præcipuus, qui me olim in Gallia peregrinantem, inter Veneratores admisit ac libens. Eum locum huc in medium afferre non pigrabor, est autem de Mose sermo: ויאמר לה היליכי הילר והיניקתו: לוי ואני אחז ארת שכרך שתי כספים ליום: ויהי מקץ שנתיים ימים ותביאנהו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה כי מן המים משתוהו ואביו קרא לו חבר כי בעבורו נחמך עם אשתו ואמו קרא לו יקותיאל כי הניקתו משודרה ואחותו קרא לו ירד כי ירדה אחיו אל היאר לראות מה יהא בסופו ואהרן קרא לו אביגונה כי זנה אבי את אמי והושיב בעבור זה וקחת זקנו קרא לו אביגור כי בעבורו גדר אלהים פרץ בישראל אשר לא הוסיפו עוד המצריים להשליך בנים היארה ומניקתו קרא לו אביסוכו כי האלהים יצניגו בסוכה מריב המצריים וישראל קראו Illustris Gaulminii interpretatio est: *Mater Jocebeth puerum (Mosen) duobus in diem argenteis alendum suscepit. Biennio post Pharaonis filia sistitur, ab eaq; adoptatur, ac Moses quod eam aquis eduxerat, vocatur. Verum Pater eum Chabar vocabat, quia ejus causa Vxorem iterum sibi socia verat; Mater, Jechotiel, quia lacta verat: Amita, Jared, quia expositi e ventum obser vatura, Nilum prope descenderat: Aaron Abizannach, quia propter eum Amram Jocebed ad vocavit, quam dimiserat: Kehat, Abigedur, quia Deus ejus ergo rapturam clausit, nec de projiciendis in Nilum Hebraeis amplius cadutum: Nutrix, Abifuco, quia illum in tugurio Deus*

ab Ægyptiorum rixa occultum servaverat. At, Israëlita cæteri, Schemaja filium Nathanaël appellabant, quia in diebus ejus, clamores illorum Dominus audiverat. Verum, in his, Amitam, pro Sorore, Vir Summus nominavit per incuriam. ΑΜΙΤΑ & ΘΑΡΕΙΣΤΑΝΟΥ in rebus, quas te, VIR NOBILISSIME, diligentius persequutum esse dubitare me non finit, varia doctrina excultum pectus tuum. Quod unum igitur restat, specimen tuum tibi gratulor, DEumq; precor, ut quæ porro publice profutura meditaberis ac cœptabis, bene evenire finat, & te solida felicitate beet. Scr. in Museo a. d. xv. Novemb. A. c. I. O. I. c. XCII.

VI.

O satis est Astræa, satis, satis est Rabularum;
 Nam genus hoc hominum jam fora cuncta replet.
 Qui sua non possunt, aliorum verba sequuntur,
 Chartag, nummipetens nil nisi jura crepat.
 Bartole cede locum, quid stas, mi Balde? recede,
 Ut sedeant legum fulmina, fulcra fori.
 O miseri mores, quos sola licentia fecit!
 Ni rabulæ pereant, lexq; cliensq; perit.
 Fallor, non pereunt; nam sæpè Licentia præstat,
 Ut rabulæ pereant, lexq; sit atq; cliens.
 Illa novum toties splendorem legibus addit,
 Promeritum quoties cingit honore caput.
 ENGELSCHALLE Tibi ridet sors illa, jubetq;
 Legibus ut serves vimq; decusq; suum.
 Ergo age, Teq; virum præsta, rabulasq; flagella,
 Nam Themis, ut liceat, jam Tibi jura dedit.

Hicce Nobilissimo atq; Amicissimo suo Affini de pro-
 merito Characterè cum voto perennantis felici-
 tatis ad vota flurentis ex animo gratulari
 voluit, debuit

JOH. GEORG. TISCHER, Potent. Elector. Saxon.
 redit. Coldicens. Præfect.

VII. Li-

⊗ VII. ⊗

L Ipsæ non solùm adaperata jura
In manus sumfisse *Tuas*, & illa
Gnaviter tractasse labore multo,
est in aprico;

Verùm & ornatis Noricis Athenis
Sedulò id jam *T E* quoq; præstitisse
Laude cum summâ, Themidis perite,
quisq; fatetur.

Excipit tantos meritò labores
Hoc novum dignumq; **LICENTIATI**
Nomen, ac omnes *Tibi* gratulantur
terq; quaterq;.

Ita

*Consulitissimo DN. DOCTORANDO, hæcenus
Commensali conjunctissimo, ob honores
latitiam, ob discessum verò tristitiam
suam testari debuere*

CONSALINI LINCKIANI.

⊗ IIX. ⊗

Sonnet.

Sch wolte/ liebster Freund! von deinem Lobe schreiben:
Wie dein gelehrter Kiel die letzte Probe bringt/
und wie Dir noch je kund der beste Streich gelingt;
Nun aber soll mein Lob und ganzer Vorsatz bleiben.

Wo volle Blumen stehn/ da darff kein Gras bekleben.
Weil grosser Männer Ruhm von deiner Schrift erklingt/
den ich so oft gehört/ und den kein Farnus zwingt/
so mag Ihr grosses Wort die schwache Hand vertreiben.

Ich

Ich habe demnach nichts/ was diesen Blättern gleicht/
wenn nicht mein treuer Wunsch an ihre Größe reicht/
den Seele/ Herz und Mund an statt der Sache geben.

Dein Werk wird mir indeß ein stäter Richter seyn/
ich weiß/ du schreibst mich nicht als ein Exempel ein:
Mein Name hat Bestand/ ich will dein Diener leben.

Eucharisius Gottlieb Rinck.

⊙ IX. ⊙

Nomina mutari certum est, mutantur *Episæ*
Res, audit mundus, quod fuit ante Chaos.
Pontifices & amant nomen mutare, minores
Et Di mutarunt nomina sepe sua.
Nomina, res parva est, quid sit mutare priora,
Difficilis justè quid sit arare manu.
Hinc Tu jure chues nunc DOCTORANDUS, Amice,
Et permutato nomine DOCTOR eris.

Paucis hisce

Nobilissimo atq; Clarissimo DN. ENGELSCHALLO, Fautori
atq; Amico suo per dilecto, masculè & pereruditè
de Mutatione Nominum disputanti, de felici
studiorum successu, seu specimine edito, & studiis
imposito colophone subsequenter; honoribus
gratulari, memoriamq; suam commendare voluit

GOTTFRID LUDWIG à SEIDEL,
Nobil. March.

Altdorf, Diss., 1692-93

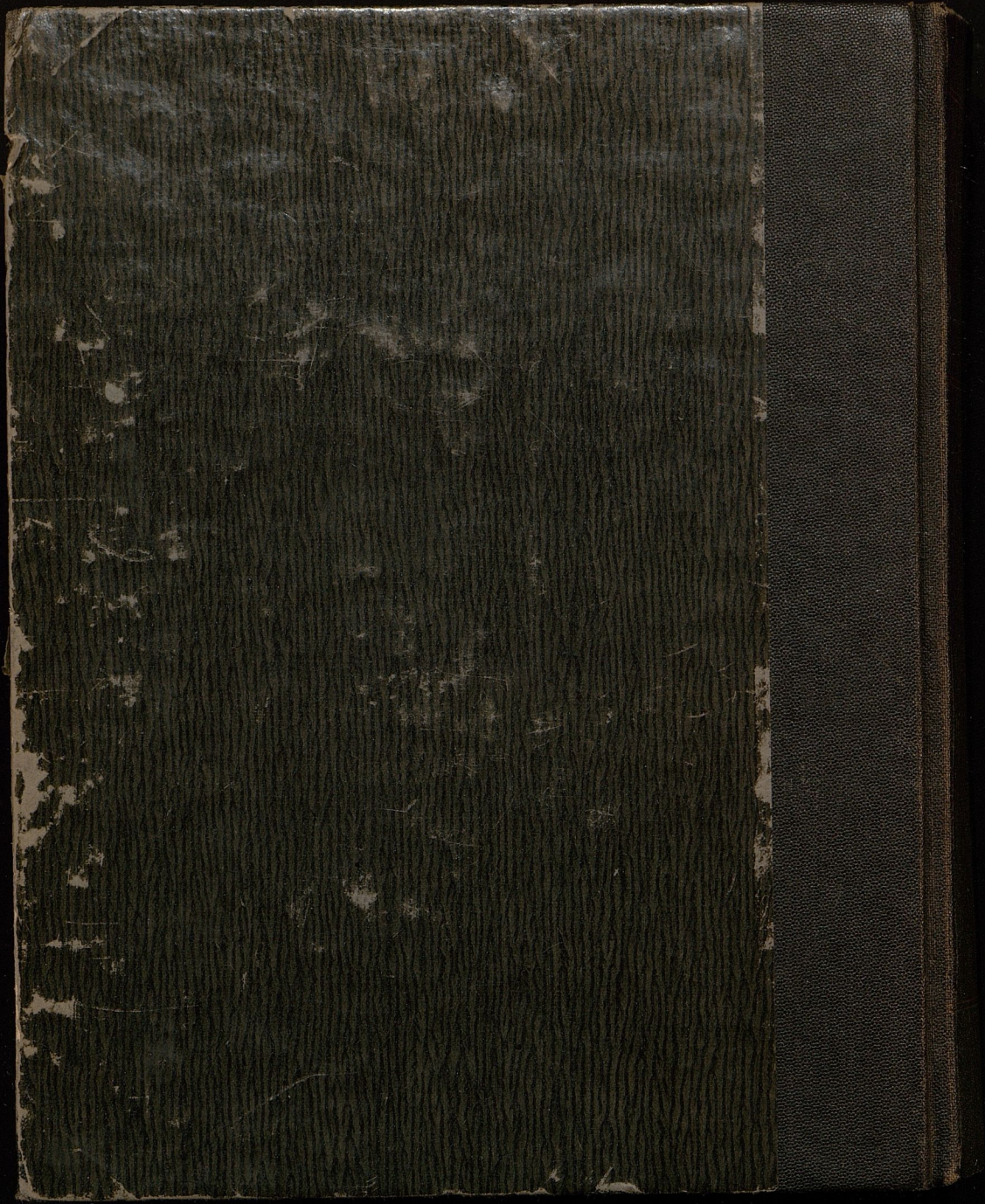

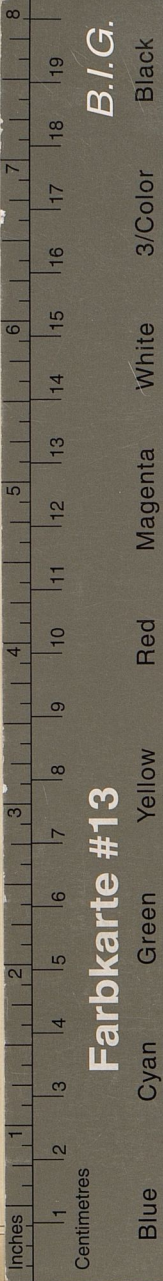
f

sb.

V 17

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

C. D.
DISSERTATIO INAUGURALIS, ¹⁴⁰
De eo,
quod justum est ¹⁶⁹²
circa ¹⁹

MUTATIONEM NOMINUM,

ductu
Leg. un. Cod. de Mutat. Nomin.

Quam

ex
DECRETO & AUTORITATE
MAGNIFICI

RECTORUM ORDINIS

In
INCLYTA ACADEMIA ALTDORFINA,
Pro

LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES

&

PRIVILEGIA DOCTORALIA

rite capesendi,

Publicæ Eruditorum ventilationi

submittit

d. 24. Nov. M DC XCII.

JOHANN. GODOFRED. *Engelschall*/

Olsnic. Varisc.

Excudit HEINRICUS MEYER, Univerfit. Typographus.